

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

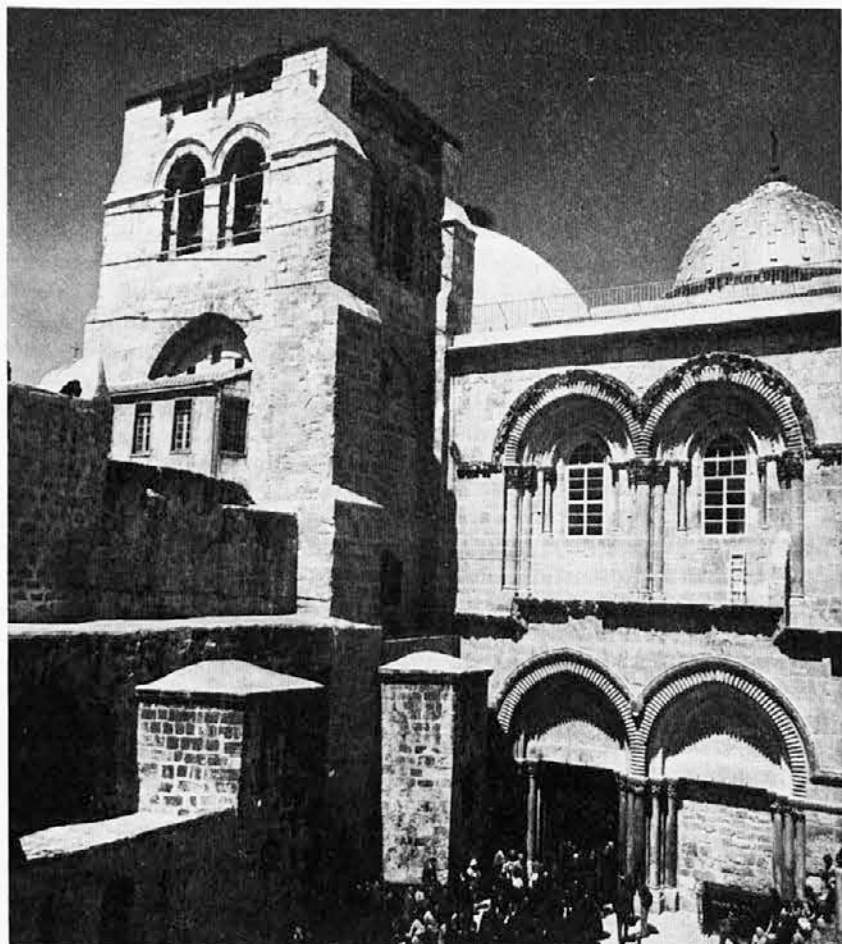
Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIX. - Štev. 14 (1447)

Gorica - četrtek, 7. aprila 1977 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Bazilika sv. groba v Jeruzalemu, ki stoji na kraju, kjer je naš Odrešenik trpel, umrl in zmagovalno vstal od smrti

»Vstal je Kristus, upanje moje,« pravi velikonočna pesem slednica. S temi besedami kratko povzema dogodek, ki pomeni bistvo krščanske vere — Kristusovo vstajenje od mrtvih. Izraža pa hkrati tudi pomen, ki ga ima Kristusovo vstajenje za kristjana — Kristus je naše upanje.

Naše upanje ni poceni. Brezpogojna predanost edina more premagati ovire, ki se z njimi srečujemo. Kdor resnično in predvsem vedno računa z Bogom, kdor se zanaša predvsem na Kristusa, more spoznati veliko resnico, da je on naše upanje.

Naše upanje, ki je Kristus, nas obvezuje. Prižigati drugim luč upanja, sejati med ljudmi dobroto in ljubezen, delati za svet, ki bo v njem vsakdo lahko spoznal, da je Kristus naš odrešenik, Kristus, ki je razodelje božje ljubezni in usmiljenja, to je poslanstvo, ki nam ga nalaga resnica o Kristusovem vstajenju, ki izvira iz krščanskega upanja. S Kristusom vstati k novemu življenju se torej pravi tudi obujati svet k novemu življenju, k lepšemu življenju, ki ga odlikujejo »vrednote človeškega dostojanstva, bratskega občestva in svobode«, kakor pravi drugi vatikanski cerkveni zbor.

Naše upanje je močnejše kot smrt, močnejše kot kakršen koli navidežen nesmisel, ker je Kristus za nas vstal od mrtvih, kakor je za nas postal človek in za nas trpel in umrl. Daj Bog, da bi se to upanje kakor mogočen plamen razgorelo v naših srcih za velikonočne praznike in nas napolnilo z božjo močjo. To želita za praznik Gospodovega in našega vstajenja naročnikom, podpornikom, sodelavcem ter bralcem doma in po svetu

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»KATOLIŠKEGA GLASA«

OKNO V DANAŠNJI SVET

• Na zasedanju škofijskega sveta celovške škofije 12. marca 1977 je dr. Valentin Inzko podal poročilo o položaju Cerkev v župnijah dvojezičnega ozemlja. Med drugim je dejal: »Ideološka razdvojenost, ki od leta 1945 stalno raste, je pustila v župnijah južne Koroške svoje sledove. Edina ustanova, ki nudi Slovencem svetovno nazorsko oporo v sedanjem težkem položaju, je Cerkev. Ta je namreč v zadnjih letih vedno bolj spoznala, da nosi odgovornost tudi za slovenske vernike. Ti so po eni strani ogroženi od marksistične ideologije, po drugi pa od nemške nacionalistične napetosti. Škofijski svet je prek vseavstrijske sinode zainteresiral katoličane v Avstriji o domačih manjšinah. Cerkev hoče tudi v bodoče podpirati zahtevo po pravični rešitvi vprašanja slovenske manjšine na konstruktiven način kot doslej.«

• Novi Münchenski in freisinški škof, ki bo nasledil kardinala Döpfnerja, je postal znani teolog dr. Josef Ratzinger. Rojen je bil leta 1927, torej ima ravno 50 let. Kot bogoslovni profesor je predaval teologijo v Freisingu, Münstru, Tübingenu in Regensburgu. Od leta 1969 je član mednarodne teološke komisije pri Kongregaciji za

verski nauk. Njegovo knjigo »Uvod v krščanstvo« je leta 1975 izdala Mohorjeva družba v Celju.

• V času od 23. do 25. marca so se na Dunaju srečali tajniki evropskih škofovskih konferenc. Bilo jih je 18. Jugoslovansko škofovsko konferenco je zastopal njen tajnik dr. V. Milovan iz Zagreba.

LJUBKA SORLI

Vstajenje

Prebudil se je gaj, oživel travnik
da ves ko žamet lep je in mehak;
marjetic nanj priklicalo je sonce,
v lepoti rimski cesti je enak.

Zvonovi vsepovsod vstajenja srečo
razlivajo ko praznični napoj.
Nalijmo si ga v čaše in izpijmo,
da v nas potihne večni nepokoj.

V življenje vstal je Kristus. Z živo vero
zaprimo to resnico si v srce:
vse lažja bo pred nami pot vsakdanja —
še striti upi v dušah ožive.

Zmaga križa - vstajenje

Ko so Jezusa na veliki petek polagali v grob, je bila noč. Noč v naravi, noč v srcih apostolov in njegovih prijateljev. Ko je vstal, je vzhajala zora, zasvetila je svetu velika Luč, Luč božja, Luč večne Resnice.

Prva je razžarila in osrečila ta Luč apostole in svete žene. In ko so apostoli šli po svetu, da bi to Luč prižigali v srcih, so se najbolj sklicevali na to jutro, na ta dan, na vstajenje Gospodovo. Že takoj v Jeruzalemu se niso sklicevali na velike čudeže, ki so se dogajali v templju samem, pred očmi množice; ne na čudeže, ki so se godili po vsej deželi, saj je še neumni Herod upal, da bo Jezus storil pred njim tudi kak čudež; ne na mladeniča, ki ga je Gospod obudil v Naimu, ko so ga že nesli na pokopališče; ne na čudež, ko je obudil Jairovo hčerko; ne na čudež, ko je poklical iz groba Lazarja, ki je počival v grobu štiri dni. Ne!

Sklicujejo se za resničnost svojega nauka na vstajenje Gospodovo. »Mi smo briče tega, mi smo

z njim govorili, z njim jedli, se ga dotikali.« S kako kipečo presunjenostjo oznanja sv. Janez vernikom to srečo za ves svet: »Kar smo s svojimi očmi videli, kar smo gledali in so naše roke tipale — oznanjamo tudi vam, da bi bili tudi vi z nami združeni, mi pa smo združeni z Očetom in njegovim Sinom Jezusom Kristusom. In to vam pišemo, da bi bilo vaše veselje popolno.«

In ta popolnost veselja odmeva in se širi po vsem svetu — v spomin na tisti prvi veliki dan sreče, ko je bila premagana smrt in je po temi velikega petka in velike sobote, dneva dvomov in nemira, zasvetila božja Luč.

Če bi bilo vse končano, ko so položili v petek zvečer mrtvega Jezusa v grob, bi ostala tema in noč po vsem svetu. Res, morda bi kdo popisal nauk Jezusa iz Nazareta. Ljudje bi brali in občudovali ta nauk. A bile bi besede človeka, velikega misleca, čudovito blagega moža. A vendar samo besede človeka. Morda resnične, morda zmotne. A luč velikonočne

ga jutra je bila Luč božja, ki je vse ožarila z božjo resničnostjo. In to je veselje in sreča velikonočnega dne, neminljiva sreča.

DAN VERE, UPANJA,
LJUBEZNI

Pečat je na resničnost naše vere. Napisali so lepe nauke tudi drugi veliki možje. A če vprašamo: »Kdo uči to in to?«, dobimo odgovor: »Ta in ta učenjak, mislec, modrijan.« A če spet vprašamo: »Kdo pa uči to?«, dobimo odgovor: »Jezus Kristus, Sin božji.« Kaj bomo odgovorili? »Tedad pa se bom držal tega, veroval to, kar nam je Kristus povedal. Saj ne ta ne oni ni zapečatil svojega nauka s tako bolečo smrtjo, še manj z vstajenjem od mrtvih.«

Vera je luč, Luč božja, ki sveti skozi vse mrakove, temote, noči tega življenja. In velika noč je božje potrdilo te vere, ki jo je mrak velikega petka hotel zadušiti, a je velikonočno jutro s tako močjo vzplamtelo, da so kakor mrtvi popadali vojaki, ki naj bi to luč varovali v temi groba. O Jezus, pomnoži našo vero!

Velika noč je podlaga našega upanja. Zakaj so milijoni mučenec prvih stoletij šli s takim pogumom, s takim veseljem v smrt? Ker so upali na večno plačilo, na blaženo snidenje z njim, ki je šel v smrt pred njimi in je pred njimi vstal in šel v večno življenje. Njim in nam vsem velja: »Pojdi za menoj!«

Velika noč je dan naše ljubezni. Ljubezni pravičnih, ljubezni zablodlih, ki so se povrnil, vrnili po velikonočni spovedi. Ljubezen je plamen, je ogenj. Ljubezen, kakor je bila ljubezen apostola Janeza, ki je brez strahu stal pod križem; ki je s hrepenenjem hitel h grobu, prvi stopil v grob. Ljubezen, kakršna je žarela in živela v srcu Marije Magdalene, ki se ni mogla ločiti od groba in je jokala pa slišala osrečujoči Gospodov glas: »Marija.« Ljubezen, kakršna je skrival v srcu Peter, ki je Gospoda sicer zatajil, a se mu je Gospod prvemu izmed apostolov prikazal: »Gospod je res vstal in se prikazal Simonu« (Luka 29, 34), so povedali apostoli učencem, ko sta se vrnila iz Emavs. Največja pa je ljubezen.

VELIKA SEDANJOST

Velika noč ni samo spomin dnevnega dogodka, velika noč je sedanost. Krvavo potrebna sedanost. Ko je pa sedanji svet — svet bolnega nemira, svet, ki zanika vse lepo in dobro, svet, ki sovraži luč. Luč je pa Resnica, je Bog — in to je oznanilo, ki smo ga od njega slišali in ga vam oznam: Bog je luč in teme ni v njem nobene, piše Janez svojim vernikom.

Svet, ki oznanja svobodo, vsiljuje suženjstvo, ki kaže slepilo srečnega življenja, prinaša smrt. V teh dneh nemira in zablod je potreben vstati Kristus, ki je premagal laž — »drugim je pomagal, sam sebi ne more« — ki prinaša mir — »mir vam bodi« — ki pomaga trpečim, ker je sam trpel, ki lajša smrt, ker je sam umiral v najhujših bolečinah in dokončno zmagovalno obljubil: »Zaupajte, jaz sem svet premagal!« Premagal na velikonočno jutro, ko je od mrtvih vstal. Aleluja. Amen.

FR. KS. MESKO

Razprava o družinskih posvetovalnicah

Deželni svet je 30. marca letos posvetil celodnevno zasedanje zakonskemu predlogu, ki je predvideval ustanovitev družinskih posvetovalnic v smislu državnega zakona št. 405 iz leta 1975, ki je dal nalog deželam, da izdelajo kriterije za vodenje, funkcioniranje in upravljanje ter kontrolo družinskih posvetovalnic.

Državni zakon je deželam naročil, da omenjene kriterije izdelajo s posebnimi zakoni v teku šestih mesecev. Nekatere dežele so zadevne zakone že sprejele, naša pa je po večmesečnem delu pristojne komisije izdelala zakonski predlog, ki je bil v zbornici na vrsti konec marca.

Okrog tega zakona nekaj ni šlo in ni šlo. Na eni strani socialkomunistično-laične stranke, ki so z maksimalnimi zahtevami (na pritisk feminističnih gibanj) hotele pravzaprav iz teh posvetovalnic narediti vse prej kot to, kar je predvideval sam državni zakon. Na drugi strani pa je bila DC, ki je pri tem morala paziti ne samo na svoje volivce, ampak tudi na program in načela, na katerih stoji. In tako ni prišlo med strankami tako imenovanega ustavnega loka do nobenega, oz. le do malenkostnih kompromisov.

Zanimivo je dejstvo, da so proti zakonu o družinskih posvetovalnicah glasovale prav tiste stranke, ki se jim je najbolj mudilo, da bi do njih odprtja prišlo. Zaradi čudnih iger in manevrov so v pristojni komisiji PCI, PSI in druge laične stranke glasovale za omenjeni zakon, medtem ko so čez kak mesec v zbornici glasovale skupno z MSI proti temu zakonu in tako preprečile, da bi stopil v veljavo že to zakonodajno dobo.

Ker je zakon propadel v zbornici, ne sme sedaj pred pretekom šestih mesecev ponovno v proučitev, kar praktično pomeni, da — žal — v tej zakonodajni dobi ne bo stopil v veljavo. V zbornici so za zakon glasovali le svetovalci DC in SSK (skupno 27), vzdržalo se je Furlansko gibanje, vsi ostali — od PCI do MSI — pa proti. Mislovci so s svojim zadržanjem pomagali enkrat laičnim strankam, drugič DC in imeli pred očmi le zavrnitev zakona, kar jim je tudi uspelo. Če bi se laične stranke tega skritega manevra prej zavdale, bi najbrž drugače ravnale.

Toda pogledjmo si nekoliko podrobneje, kako je potekala razprava v deželnem svetu, in to iz več razlogov! Predvsem pa iz dveh: ker je problem družinskih posvetovalnic zelo važen in se je komisija SSK za

ženska vprašanja z njim temeljito soočila. Drugič: ker je tržaški slovenski dnevnik o celotni debati neobjektivno in tendenciozno pisal in sploh ni omenjal, kaj šele razčlenil vrsto amandmajev, ki jih je SSK predložila v korist slovenske narodne skupnosti in jih je zbornica tudi osvojila. Poročanje Primorskega dnevnika je bilo takšno, da si je bralec ustvaril lahko povsem drugačno sliko o vlogi, ki jo je SSK odigrala v razpravi v zbornici. Zanimivo je, da je bila poročila v »L'Unità« veliko objektivnejše.

VLOGA SSK V ZBORNICI — NJENI
PREDLOGI

Komisija SSK za ženska vprašanja je deželnemu svetovalcu dr. Stoki izdelala več amandmajev, ki jih je tudi predložil v odobritev zbornici. Skoro vsi so bili sprejeti. Najvažnejši so bili naslednji amandmaji:

K členu 3 zakona je SSK predlagala, da se v družinskih posvetovalnicah upoštevajo etični, kulturni principi uporabnikov, njih osebno prepričanje ter njih narodnostna pripadnost. Predlog je bil sprejet z glasovi vseh strank, razen misovske.

Celi dve uri je zbornica nato posvetila dvema amandmajema SSK, ki sta predlagala, da se družinske posvetovalnice s posebno skrbjo zanimajo za problematiko neporočenih mater in njih otrok, ki morajo biti deležni vsake oskrbe, ter za družine, ki imajo telesno ovirane otroke v svoji sredi. Deželni svetovalec dr. Stoka je ta dva popravka v zakonu utemeljil in govoril o tem, kako so ti ljudje v družbi diskriminirani in vse prevečkrat tlačeni.

Vnela se je ostra diskusija, v kateri so se levičarsko-laične stranke postavile proti temu dvema predlogoma, češ da ta problematika ne spada v družinske posvetovalnice. Levičarsko-laični blok je vztrajal pri svojem negativnem stališču glede handikapiranih otrok in glasoval proti predlogu (za predlog so poleg SSK glasovali še Furlansko gibanje, MSI in DC).

Pri 4. členu zakona je bil z glasom vseh strank, razen misovske, sprejet popravek SSK, ki pravi, da bo moralo v družinskih posvetovalnicah biti prisotno predstavništvo etnične skupnosti.

Pri členu 10 je bil sprejet predlog SSK, da bo med osebjem posvetovalnice poleg socialne asistentke, psihologa, ginekologa, pediatra in drugih tudi pedagog (proti

(nadaljevanje na 2. strani)

Po prvem poosimskem seminarju

Vsakoletni študijski seminar za učitelje in profesorje slovenskih šol na Tržaškem naj bi bil kulturni dogodek, ki bi s kvalitetnimi predavatelji in z aktualnimi temami razgibal duhove ter jih požlahtnil za kar najuspešnejše delo z mladino. Za letošnjega, ki je trajal od 28. marca do 1. aprila, ni mogoče reči, da bi bil najbolj ustrežal tej zamisli. Ne vemo, ali naj ta očitek naslovimo na pedagoškega svetovaleca prof. J. Sivca ali na prosvetne oblasti v Ljubljani.

Napovedano je bilo, da bo na slavnostnem začetku spregovoril pisatelj Ciril Kosmač; on bi s svojim imenom seminarju resnično dal ugled. Ali namesto njega je prišel Beno Zupančič, sicer tudi pisatelj, a predvsem znan kot eden vodilnih funkcionarjev SZDL, torej kot politik. Temu je odgovarjal tudi naslov predavanja: »Današnja kulturna politika v Sloveniji«. Ker sta bila prva dva dneva seminarja, 28. in 29. marca, pouka prosta, je bila dvorana Kulturnega doma nabito polna. Zal pa je bilo Zupančičevo predavanje za tržaške razmere ne le nezanimivo in suhoparno ter ni moglo pritegniti poslušalstva, marveč tudi neprimerno za družbo, ki živi v političnem pluralizmu. Neumestno je bilo na takih tleh in ob taki priložnosti govoriti o nekih »podzemeljskih središčih svobode v tujini«, o odklanjanju »oblastniško strankarskega pluralizma«, o »zavračanju lekcijske« itd., nič pa spregovoriti o šolstvu (=Nisem profesor!), ki bi moralo biti spričeno namenjena seminarja osrednji predmet.

Nič bolj posrečeno ni bil drugi dan prof. Metod Mikuž, zgodovinar NOB, tretji izmed štirih predavateljev tistega dopoldneva. Pregledno je sicer podal historično osvobodilno fronto in ni pozabil poudariti, da je bila večina Slovencev v OF. Toda ko bi bil moral spregovoriti o njenih nasprotnikih in zakaj jih je bilo toliko in kakšna je bila njih usoda, je pogledal na uro in videl, da je njegov čas potekel. »Na akcijo (OF) je odgovorila reakcija: in to so narodni izdajalci.« In je opravil (ob 11.50). Popoldne so nekateri poslušalci skušali stvar poglobiti, kajti v Trstu je beseda svobodna in zadavne literature pač ne manjka. Toda predavatelj je vsako vprašanje razumel kot provokacijo. S takim ravnanjem seveda ni moč delati časti ljubljanski univerzi, ki bi morala kot vsaka druga že po svoji naravi iskati resnico. Čas za vsa resnica o OF očitno še ni prišel; preveč prvoigralcev še živi, ki se je boje. Če je pa tako, ni prav, da se v seminarski program uvrščajo teme, o katerih bo lahko objektivno govoril šele rod za nami.

Na velikonočni ponedeljek 11. aprila ob 16^h bo v vasi TIPANA v Beneški Sloveniji, ki jo je lani močno prizadejal potres

SOLIDARNOSTNA PRIREDITEV

- Najprej v župni cerkvi sv. maša v dveh jezikih, med katero bo pel moški zbor »Fantje izpod Grmade«.
- Isti zbor bo nato v župnijski dvorani priredil koncert slovenskih narodnih pesmi.

Vabljeni vsi prijatelji beneških Slovencev!

Seja tržaškega pokr. sveta Slovenske skupnosti

Pokrajinski svet SSK v Trstu je na svoji redni petkovi seji 1. aprila razpravljal o številnih tekočih zadevah notranje organizacije ter o trenutnem političnem položaju na Tržaškem. S tem v zvezi je tajnik dr. Dolhar poročal o stikih z drugimi strankami v zadnjem času glede pristopa k reševanju zapletenih problemov, ki jih prinaša obdobje po ratifikaciji Osimskih sporazumov. Tako se je izvršni odbor SSK odzval vabilu na informativno srečanje vseh strank ustavnega loka, ki ga je sklicalo prejšnji teden tržaško vodstvo PRI za izmenjavo pogledov glede predvidene industrijske cone in njene problematične lokacije. Tržaška pokrajina in občina sta dali pobudo za sklicanje študijske konference o tržaškem gospodarstvu, pri kateri bodo sodelovali tudi strokovni izvedenci Slovenske skupnosti.

Na seji je bil daljši govor o reorganizaciji mestnih rajonskih konzult ter o novem zadevnem pravilniku kakor tudi o urbanističnih problemih naših vasi na Krasu na področju tržaške občine. Pri tem je prišla do izraza zaskrbljenost v zvezi s ponovno oživitvijo načrta o kraških rezervatih, ki je na dnevnem redu prve komisije deželnega sveta.

Svet SSK se je nato dalj časa zadržal pri obravnavi položaja v upravnem delovanju devinsko-nabrežinske občine ter še

neizdelanega programa Kraške gorske skupnosti do problemov, ki najbolj občuteno zadevajo slovensko manjšino, med temi stališče do industrijske cone na Krasu. O vsem tem je potrebna razjasnitev stališč, iz katere naj izhaja konkretna zaščita koristi naših ljudi.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi; SSK odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestrpnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Kamenčki

Zakaj se bojijo resnice?

V zadnji številki Katoliškega glasa smo objavili izjavo profsorskega zbora slovenske gimnazije-liceja v Trstu »F. Prešeren« v zvezi s stavko dijakov in zasedbo šole. To izjavo so objavili tudi drugi časopisi. V nedeljo so se v isti zadevi oglašili v Primorskem dnevniku starši dijakov prizadete zavoda, ki so se podpisali kot »Predstavniki staršev višjih srednjih šol«. V isti številki je Pojasnilo koordinacijskega odbora dijakov znanstvenega in klasičnega liceja »France Prešeren«. Vsebinsko obeh člankov je podobna: Odobravaljo zasedbo in obsojajo le »dejanja, ki kogarkoli lahko žalijo«, pravijo starši. »Popolnoma se zgražamo nad nesramnim početjem z razpeli,« so bolj jasni in odločni dijaki.

To so na kratko dejstva po zasedbi šolskih poslopij in po vsem, kar se je med zasedbo zgodilo. Ob tem se pa moramo vsi zamisliti. Starši sodilizirajo z dijaki. Toda kdo so ti starši? Koliko jih je? Ali so vprašali starše, ki so jih izvolili, da smejo v njih imenu dajati take težke izjave?

Saj gre za novo vrednotenje šole, ki po njihovem mnenju zahteva »nov ustrezen pristop, ki ga bo mladina sprejemala, predvsem pa odpoved absolutni oblasti in sodbi brez priziva«. Če slovenski še kaj razumemo, je zahteva staršev, naj se profesorji odpovedo svoji oblasti in sodbi brez priziva. V šoli naj ukazujejo dijaki. Ali tudi pri izpraševanju in ocenah? Ali tudi pri sestavljanju programov? Ali tudi pri disciplinskih prekrških?

»Pristop, ki ga bo mladina sprejemala«, prica, da so lansko leto ob neki slični priložnosti dijaki javno sramotili svojo profesorico, letos so uganjali »mesramno početje« z razpeli. Kaj bodo počeli prihodnje leto? Bodo streljali?

Predstavniki staršev višjih srednjih šol pa bodo znova izjavili: »Obsojamo dejanja, ki kogarkoli žalijo«. Moja pokojna mati bi rekla: »To se pravi dajati otrokom potuho.« Zakaj si ne upajo omenjeni starši tega odkrito povedati?

(r+r)

Prva seja novega deželnega tajništva Slovenske skupnosti

V ponedeljek 4. aprila se je v Jamljah sestalo novoizvoljeno deželno tajništvo Slovenske skupnosti. To je bil prvi sestanek novega deželnega tajništva stranke, ki je bilo izvoljeno na števerskanskem kongresu. Prisotni so bili predsednik Bratuž, tajnik Stoka in člani deželnega tajništva Ferletič, Paulin, Špacapan, Terpin, Tul, Lokar in Brešan.

Novi vodstveni deželni organ je po obširni debati najprej povzel zaključke deželnega kongresa in sklenil, da jih bo v tej mandatni dobi skušal udejanjiti. Prisotni so poglobili razpravo zlasti v zvezi z vprašanjem sodelovanja in stikov s strankami, problemom organizacije, mladine in urbanizma. Tako je bilo med drugim sklenjeno, da bo prihodnji četrtak prva konferenca o vprašanjih v zvezi z razlaščenji, regulacijskimi načrti in industrijskega področja.

Deželni tajnik Stoka je tudi v svojstvu deželnega svetovaleca obširno poročal o delovanju deželne uprave in seznanil člane tajništva s perečimi problemi, ki so sedaj na dnevnem redu. Dotaknil se je obraču-

MOŠKI PEVSKI ZBOR »MIRKO FILEJ«
vabi na
KONCERT
ob 10-letnici svojega delovanja
Nastop bo v Katoliškem domu v Gorici na belo nedeljo
17. aprila ob 17. uri

Nerazumevanje občinskega sveta v Doberdolu za javne zadeve

Že večkrat je svetovalska skupina Slovenske skupnosti v občinskem svetu v Doberdolu opozorila javnost, da se interesi slovenskega človeka ne branijo samo z lepo zvonečimi izjavami, temveč z dejavno občutljivostjo za probleme, ki ga tarejo.

Naj naštejemo nekaj zahtev svetovalske skupine SSK, ki pa jih levičarska uprava stalno zavrača: 1. raba slovenskega jezika v svetih (ker je tajnik italijanskega porekla, je bila stavljen zahteva po prevajalski službi); 2. toponomastika (svetovanci SSK so zahtevali postavko za dvojezične smerokaze); 3. imenovanje slovenskega tehnika, ki naj bi bil prisoten v urbanističnem konzorciju za tržiško področje.

Poleg tega so svetovanci SSK zahtevali, da se v občinski proračun dene postavka za začetek pouka na nižji srednji šoli v Doberdolu že za leto 1977-78. Nadalje so zahtevali postavke za podpore športnim društvom in marljivim dijakom, za gradnjo avtobusnih čakalnic, za popravilo cest in cerkva, za gradnjo rekreativnih objektov v Dolu in odkup zemljišča v Dolu, ki je potrebno za šolsko dvorišče. Svetovanci so se ponovno zaustavili pri zadevi jurskih pravic, a tudi tu ni bilo jasnega odgovora. Nadalje so opozorili na vprašanje cerkve v Dolu. To naselje je namreč po zadnji vojni odtrgano od svoje župne cerkve v Opatjem selu. Domačini si želijo svojo cerkev, kajti skromna kapela, ki je sedaj v šolskem poslopiju, je res samo prehodna rešitev.

Na vse te zahteve in še na številne druge je župan Andrej Jarc, ne da bi se posvetoval z odborom, vedno negativno odgovoril. Ni čuda, da je prišlo v zvezi z interesi doberdobske občine in njenih prebivalcev do prerekanja med manjšino in večino tudi na seji doberdobskega občinskega sveta, ki je bila v petek 1. aprila. Nesoglasje je nastalo že pri odobritvi zapisnika, v katerega niso bile vnesene županove izjave z ozirom na zahteve SSK ob glasovanju proračuna.

Dolg pismen protest so svetovanci SSK stavili v zvezi z gradnjo stanovanjskega

poslopja sredi vasi, ki je primeren za trgovino in javne službe. Že 20. decembra 1975 so na seji izročili županu vprašanje, v katerem so zahtevali pojasnila v zvezi z izbiro zemljišča, zlasti ker zadevnega sklepa niso posredovali zainteresiranim lastnikom. Po številnih pritiskih so prejeli odgovor po dobrem letu. Odgovor jih ni zadovoljil, ker je občina postopala protizakonito, kajti ko gre za ljudska stanovanja, mora občina po postopku, ki ga predvideva zakon, najprej postaviti na razpolago občinsko last in šele potem preiti k zasebni lastnini.

Do ostre debate je prišlo pri točki o jurskih zemljiščih. Za razbremenitev dveh parcel v Jamljah je zaprosil človek, ki zemljišči uživa že dolga leta, plačuje zanje davke in se je obrnil na deželno upravo, naj mu dovoli knjižnjo po ceni, ki je bila svoj čas določena na 4 lire za kv. meter in je na to deželna uprava že davno pristala. Odbor doberdobske občine pa je dal predlog za razbremenitev tako, da bi ta človek plačal po 500 lir za kv. meter za eno zemljišče, za drugo pa po 70 lir.

Istočasno pa je isti odbor predložil v odobritev drugi sklep, v katerem sprejema občina od družbe »Autovie Venete«, ki je gradila avtocesto Benetke-Trst, predlog, da se plača 41 lir za kv. meter. Od te vsote naj bi se zasebnikom, ki so to zemljo uživali, odbilo, kar so prejeli v zvezi s tem, kar je na zemlji zrastle, čeprav so bili pristojni deželni uradi drugačnega mnenja. Poleg tega je stopil v letošnjem januarju v veljavo zakon, ki predvideva boljše pogoje za razlasiitev. Na tej podlagi bi morala občina prejeti vsaj 150 lir za kv. meter; če bi se morala plačati odškodnina zasebnikom, bi morale Autovie Venete izplačati veliko več. Svetovanci SSK so tako postopanje občinskega odbora smatrali za nepošteno do domačinov in kot škodljivo za občino samo.

Rupa

V petek 1. aprila smo imeli v rupenski šoli zanimivo predavanje s področja zdravstva. Dr. Karlo Brešan in dr. Bernard Špacapan sta nam na poljuden in zanimiv način govorila o dveh boleznih sedanjice dobe: o arteriosklerozi in o sladkorni bolezni. Udeleženci, ki so prišli v lepem številu, so tako mogli odnesti mnogo koristnih napotkov za svoje življenje.

Se pred tem pa smo imeli predavanje, namenjeno staršem, o spolni vzgoji. Požrtvovna učiteljica Zora Saksida je navzočim povedala marsikaj koristnega s tem v zvezi. Te vrste predavanja so zelo potrebna in smo hvaležni vsem, ki dajo zanje pobude in jih potem tudi ostvarijo.

Naj še povemo, da bo tudi letos konec aprila v Rupi tradicionalni Praznik frtalje.

Zadnje slovo od Pepce Kogoj

Na oljčno nedeljo smo pospremili na rupenski pokopališče skoraj 82-letno Pepco Kogoj, ki je tako legla k svojememu možu, nekdanjemu cerkovniku v Rupi Ludviku, kateri je umrl pred nekaj leti. Da je bila pokojna povsod priljubljena, je pričala velika udeležba s tostran in onstran meje.

Pri pogrebni maši je domači župnik poudaril velike moralne vrline pokojnice, ki jih je danes vedno bolj težko zaslediti: neomajna, vdana in preprosta vera v Boga, dobrota in ljubezen do družine in sploh do bližnjega. Obenem je pokojnica silno ljubila pesem: nabožno in narodno. Že od zgodnje mladosti je hodila k pevskim vajam na Mirenski Grad in ob praznikih prepevala v rupenski cerkvi pri službi božji. In tudi doma se je veliko pelo. Tako se je slovenska pesem zlasti zvečer po molitvi rožnega venca razlivala z borjača daleč naokrog po vasi in ob Vipavi.

Naravno zato, da so ji v zadnje slovo zapeli domači pevci, pomnoženi s člani zbora »Mirko Filej«, v katerem že vrsto let sodeluje tudi pokojni sin Miljan.

Vsem prizadetim svojcem izrekamo občuteno sožalje, kateremu se pridružuje tudi naš list, saj je bila pokojna Pepca že od vsega začetka nanj naročena.

Družinske posvetovalnice

(nadaljevanje s 1. strani)

temu predlogu so glasovali PCI, PSI, PRI, PSDI in PLI). Pri tem členu je bil sprejet končno predlog SSK skupaj z onim PCI, ki govori, da bo morala uprava družinskih posvetovalnic ščititi narodnostno-jezikovne potrebe ljudi, ki se bodo zatekali nanje.

ODLOČNOST SLOVENSKE SKUPNOSTI PRI NACELNIH VPRAŠANJIH

Levičarsko-laični blok je predlagal, da imajo družinske posvetovalnice poleg že sprejetih nalog (srečanja in debate o seksualni problematiki posameznika, družine, zakoncev, zaročencev za odgovorno materinstvo in očetovstvo; posvetovanja glede metod in sredstev za nosečnost ali proti njej; problematiko mladoletnikov; znanstveno obdelovanje nosečnosti, poroda, razvoja otroka, psihološka in socialna oskrba, ko gre za prekinitev nosečnosti itd.) tudi naloge, da se v družinskih posvetovalnicah delijo (seveda zastoj) kontracepcijska sredstva. Levičarskemu in laičnemu bloku je šlo torej za popolno svobodo (če se tej stvari lahko reče svoboda!) pri teh stvareh. Predlog je šel na glasovanje in je bil z glasovi DC, MSI, Furlanskega gibanja in predstavnika Slovenske skupnosti odbit.

V dvorani je nastal prepir, prav tako glasno pa je postalo občinstvo (v večini prenapeta mlada dekleta in fantje levičarskih krogov). Neki fant iz občinstva je po odbitju omenjenega predloga zakričal svetovalki Puppinijevi in svetovalcu Stoki: »Fašista, glasujeta s fašisti!« Dr. Stoka je vstal in zahteval od predsedstva sveta, da omenjenega mladeniča spravi iz dvorane, kar se je tudi zgodilo.

ČLEN 4 ZAVRNJEN

K členu 4 so PCI in druge stranke predložile popravek, ki pa ni bil sprejet. Popravek ni bil mnogo drugačnejši od obstoječega člena 4 in je zadeval participacijo pri upravljanju posvetovalnic ženskih gibanj, kar je v bistvu že predvidevalo prejšnje besedilo zakona. Iz iht, ker ni bil njihov predlog sprejet, so levičarsko-laične stranke glasovale skupaj z MSI proti členu 4 (zanj so glasovali DC, FG in SSK), kar je imelo za posledico, da je bil člen popolnoma odvrnjen in je tako zakon ostal brez enega svojih temeljnih članov.

V ČIGAVIH ROKAH NAJ BODO DRUŽINSKE POSVETOVALNICE

Ostra debata je nastala tudi okrog problema, kdaj naj upravlja posvetovalnice, samo javne ali tudi privatne ustanove? DC je bila za to, da se vsem omogoči — v smislu pluralizma — upravljanje posvetovalnic, nasprotna stran pa je bila proti temu, ker se je zbal, da bi tudi konfesionalne ustanove lahko imele svoj vpliv.

Svetovalec dr. Stoka je izjavil, da je za pluralizem v vsaki zadevi; javne ustanove večkrat delujejo vse prej kot zadovoljivo (poglejmo samo, kaj se dogaja na šolah po Italiji); če imajo privatne ustanove tiste pogoje, ki jih predvideva zakon, naj se tudi njim da možnost upravljanja. Rekel je še, da bi kot Slovenci lahko samo prek svojih privatnih ustanov lahko ustanovili svoje družinske posvetovalnice! In je glasoval za predlog DC, ki je tudi pro-dr.

NEVERJETEN ZAKLJUČEK RAZPRAVE

Odslej naprej je razprava potekala v vse bolj razgretem ozračju. Kot hladen tuš pa je deloval na prisotne zaključni izid glasovanja o zakonu. S pomočjo misovskih glasov (ki so igrali do konca svojo igro proti zakonu!) je levičarsko-laični blok (ki pa si je želel, da bi zakon — čeprav nepopoln stopil v veljavo — z 28 glasovi zavrnil zakon.

Več mesecev dela deželne komisije ter večdnevne razprave v zbornici so tako šle v nič! Po čigavi krivdi, pa lahko razsodi vsak v današnjih časih še trezen človek!

■ V Beogradu je bila v nedeljo 3. aprila izvršena izmenjava listin o ratifikaciji Osimskih sporazumov, ki nosijo podpise predsednika italijanske republike Leoneja in jugoslovanskega predsednika Tita. Izmenjavo listin sta izvedla italijanski veleposlanik v Beogradu Walter Maccotta in namestnik tajnika za zunanje zadeve SFRJ Lazar Mojsov. Prvotno je bilo predvideno, da bosta izmenjavo listin opravila zunanja ministra Forlani in Minić, pa se je očitno nekaj zataknilo.

■ V nedeljskih jutranjih urah 3. aprila je bilo spet čutiti štiri potresne sunke v bližini Tolmeča in jezera Cavazzo. Najmočnejši je bil ob 4.16, ki je dosegel 6,5 stopnje po Mercallijevi lestvici. Ni bilo ne žrtve ne materialne škode.

Na velikonočni ponedeljek 11. aprila ob 15.30 bo v Boljuncu

TEKMOVANJE PRITRKOVALCEV V BREGU

Sodelujejo skupine iz raznih krajev. V Mladinskem domu bo nato poskrbljeno za pogostitev. Vljudno in prijazno vabljeni!

Trpljenje Cerkve

V sredo 23. marca je sv. oče zbranim romarjem pri skupni avdenci povedal naslednjo novico: »Danes zjutraj smo prejeli žalostno vest, da je bil umorjen kardinal Emil Biayende, nadškof v Brazzavillu, v republiki Kongo. Star je bil 50 let.« Sv. oče je potem nadaljeval: »Cerkve nadaljuje z deležem trpljenja in krvi v svojih najbolj velikodušnih in vrednih članih, kakor ga je združil pri poslanstvu miru in ljubezni njen ustanovitelj Jezus Kristus, ko po božjem naročilu vrši svoje poslanstvo v svetu. Ko vam dajem to bolečo novico, vas prosim, da se z vso srčno bolečino združite z menoj in da prosite Boga za večni mir izbranemu pastirju in očetu, pa tudi za pomirjenje in slogo v tej deželi, ki mi je tako draga in je sedaj tako nesrečna.«

KDO JE BIL KARDINAL EMIL BIAYENDE?

Rodil se je leta 1927 v nadškofiji Brazzaville v Kongu. Obiskoval je domače šole v Kongu. Leta 1950 je stopil v bogoslovje v Brazzavillu. Mašniško posvečenje je prejel 26. oktobra 1958. Sprva je bil kaplan, potem je postal župnik. Kot župnik je bil odgovoren za Marijino legijo v škofiji. Leta 1965 so ga predstojniki poslali v Evropo, da bi nadaljeval študije. Obiskoval je univerzo v Lyonu štiri leta in se nato vrnil domov. Leta 1970 so ga sobratje predlagali škofu za njegovega vikarja, da bi organiziral apostolat v škofiji. To je bilo 18. februarja. Že čez nekaj tednov in sicer 7. marca istega leta ga je sv. oče imenoval za pomožnega nadškofa s pravico nasledstva. Posvetil ga je tajnik kongregacije za evangelizacijo msgr. Pignedoli. Naslednje leto 14. junija je njegov škof umrl in sam je postal nadškof v Brazzavillu. 5. marca 1973 ga je sv. oče imenoval v kardinalski kolegij, ko je dopolnil komaj 44 let. Bil je najmlajši član kardinalskega kolegija. Letos pa ga je Gospod odlikoval z vncem mučeništva.

Kardinal Biayende je bil skrben dušni pastir. Za vsak postni čas je izdal pastirsko pismo, ki je obravnavalo razne aktualne probleme njegove dežele. Leta 1972 je skupaj z drugimi škofi iz Konga izdal pastirsko pismo, ki je razpravljalo o razvoju v deželi in o vlogi kristjana v tem razvoju.

V septembru 1974 je bilo v Paray-le-Monialu mednarodno duhovniško srečanje za tretjo stoletnico Jezusovega razodetja, ki se ga je udeležilo več sto duhovnikov in škofov. Prišel je tudi kardinal iz Brazzavilla, da bi zbranim govoril o čiščenju Jezusovega Srca in o duhovniškem življenju. Ni nosil nobenega znaka svoje kardinalske časti. Nastopil je v preprosti duhovniški obleki in govoril v skoraj preroškem duhu. Med drugim je dejal:

»Naše stoletje, stoletje tehnike, je stoletje brez srca. Pristranost, fanatizem, zavračanje dialoga, izgubljen čut za človeka, zanikanje osnovnih pravic doživljamo in skoraj otipavamo vsak dan. Naša logika je brez srca.«

Po teh negativnih ugotovitvah je dejal, da mora biti Jezusovo Srce kot v preteklosti, tako tudi sedaj simbol bratstva brez ograj in brez meja. Kristjan sedanjih dni se mora stalno učiti v Jezusovi šoli pravega bratstva.

SEME KRISTJANOV

Ob smrti kardinala Emila Biayenda je urednik vatikanskega glasila »L'Osservatore Romano« Raimondo Manzini napisal uvodnik, ki govori o mučeništvu Cerkve v zadnjem času, ali bolj natančno v zadnjih mesecih. Uvoniku je dal naslov: Seme kristjanov. Od 5. decembra preteklega leta dalje je 12 misijonarjev dalo življenje. Krogo je doseglo s smrtjo mladega kardinala Biayenda. Če se da pri umoru misijonarjev najti razlago v rasnem sovraštvu, v kardinalovem primeru to ne more biti. Saj je sin afriške zemlje in

je zvesto služil svojemu ljudstvu v lastni deželi. Odkar je za Afriko minila doba kolonializma, afriške dežele ne najdejo pravega miru in prave stalnosti. Misijonarji so ostali na svojih mestih in skušajo biti v novih razmerah v pomoč mladim afriškim Cerkvam. Ko vršijo krščansko dolžnost pomagati preganjanim, so večkrat proti svoji volji zapleteni v prepire med različnimi afriškimi rodovi.

Tipičen je primer 71-letnega škofa v Rodeziji Gregorja Smitha, ki so ga samozvani nacionalistični gverilci umorili. Z njim so umorili redovnika Possentija, ki je bil ravnatelj misijonske šole in potem še redovnico sestro Mary Van Den Berg, učiteljico misijonske šole. Skoraj istočasno pa je rodezijska vlada obsodila škofa v Umatali msgr. Lamonta pod pretvezo, da je podpiral gverilce. Po zadnjih poročilih so ga izgnali iz dežele in je prišel v London.

Tako prihaja do nerazumljivih nasprotij. Mučeništvo je vedno spremljalo rast Cerkve. Evangelizacija v Afriki naglo napreduje in ustvarja cvetoče verske skupnosti. Pred nekaj tedni je kar sedem misijonarjev na misijonski postaji San Paolo v Musani v Rodeziji izgubilo življenje. Pod krogli sta padla angleška misijonarja jezuita Christopher Sheperd-Smit in Martin Thomas, potem brat pomočnik John Conway, po rodu iz Irske, tudi član jezuitskega reda. Skupaj z njimi so umrle nemške redovnice S. Epiphany, S. Cecalus in S. Magdela ter še angleška redovnica Josephine, vse članice dominikanskega reda. Prav tako v Rodeziji je bil umorjen španski redovnik José Manuel Rubio Diaz v bližini misijonske postaje Bangala.

Mučeništvo je prisotno povsod: v vzhodni Evropi, v Aziji, v krajih Tihega oceana in tudi v Ameriki. Spomnimo, da je bil v soboto 12. marca ubit v srednjeameriški republiki El Salvador župnik Rutilio Grande Garcia, ki je bil na poti v cerkev, da bi opravil sveto mašo. Z njim sta bila umorjena dva kmetovalca, ki sta ga spremljala. V drugih deželah Južne Amerike naleti Cerkev na velike težave pri opravljanju svojega poslanstva in doživlja večkrat pravo preganjanje.

Težko je najti pravi vzrok za umor kongoškega kardinala, saj je vse svoje moči posvetil za vsestranski napredek njegove dežele. Po mnenju urednika vatikanskega dnevnika je v ozadju prav gotovo sovraštvo do Cerkve in njenih služabnikov, ki ga podpirajeta brezboštvo in materializem.

Samo v luči Gospodovega križa moremo razumeti trpljenje Cerkve v vseh časih, tudi najnovejših. Če je nastal pregovor, da je kri mučenec seme kristjanov, potem zaupajmo, da tudi zadnja mučeniška kri ni bila zastoj prelita.

STANKO ZORKO

MARJAN JAKOPIČ

Pomlad

Orač zaustavil je konje, prekrizal se s trudno roko, skrijanec se spušta na polje, in poje kot samo nebo.

Razgreta se zemlja odpira za setev ponovno — nov sad, stegnimo se konji — močnejše — saj z nami je nova pomlad...

Pomlad je tu: pesem in sreča, in naše slovensko nebo; na večer iz cerkve pozvanja tako čudovito lepo...

SLOVENSKO KATOLIŠKO DRUŠTVO »HRAST« - DOBERDOB

vabi na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

ki bo v Doberdobu na velikonočni ponedeljek 11. aprila

- ob 10. uri: odprtje praznika ter razstava slik umetnikov Jussa in Klanjskega
- ob 15. uri: prijateljska tekma v odbojki (ženske) AGI Gorica - Hrast Doberdob
- ob 16. uri: moški zbor »Brda« iz Plešivega-Krmina in moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice. Sledi nastop folklorne skupine iz Ločnika.
- ob 19. uri: prosta zabava ob zvokih ansambla Mejaši.

Deloval bo dobro založen buffet z dobro jedajo in domačim kraškim vinom.

Poezija preprostih stvari

»Človeška igra je veličastna kakor igra svetov v božjih rokah. Ne sme biti žalostnih ljudi. Vsi se moramo veseliti preprostih darov, ki se nam vsak dan in vsem darujejo. Vsem! Naša srca morajo biti kakor srca otrok in dobrih modrijanov, ki so še obdarjena z milostjo, da se začudijo nad dlanjo zelenega mahu, nad lepim oblakom ali nad prosojnim krilom cvetne muhe; srca, ki v sleherni stvari še čutijo odtis Stvarnikovih rok, ki še znajo ljubiti. Kajti stvari nas ljubijo, kolikor jih ljubimo mi... živijo z nami ter nas spremljajo s svojim dobrim, mirnim bivanjem.«

Tako piše avtor »Preprostih stvari« Emilijan Cevc o stvarih, malih, vsakdanjih stvarih, ki bivajo med nami in z nami ter nas spremljajo v našem bivanju. Stvarstvo samo je že v svojih najmanjših delih in bitjih nekaka podoba našega bivanja, kot se npr. pomenljivo odraža tudi iz del znanih in manj znanih pesnikov in pisateljev.

Tako srednjeveški mislec poet iz 12. stoletja, Alan iz Lille lepo poje: »Omniis mundi creatura / quasi liber et pictura / nobis est in speculum; / nostrae vitae, nostrae mortis, / nostri status, nostrae sortis / fidele signaculum.« Nepotreben bi bil tu dobeseden prevod, saj nam avtor teh pomenljivih verzov skoraj plastično prikaže stvarstvo in stvari kot odraz, ogledalo, v katerem zremo svojo življenjsko usodo.

Eksistencialna tematika brez filozofskih dokazovanj, vezana na vsakdanost in vlogo preprostih malih stvari in dogodkov — to je idealna nit, ki povezuje tudi poezijo in prozo avtorja, ob katerem se bomo nekoliko pomudili. To je goriški italijanski literat Romolo Cosolo, sodelavec raznih kulturnih revij in publikacij naše dežele. Cosolo je izdal več samostojnih knjig tako s poezijo kot s prozo. Posebej naj še podčrtamo, da je avtor rad segal tudi po dialektnem izrazu, in to v bizjaškem narečju. (Bizjaško narečje, »bisiacco« je italijansko narečje beneškega izvora, ki ga govorijo v tržiškem območju.) V ta okvir sodi zlasti njegova pesniška zbirka »Fregule« (Drabtnice) iz leta 1975. V predgovoru k tej zbirki piše goriške italijanski pesnik Rocco Rocco naslednje: »Malo je ljudi, ki razumejo njegov "bizjaški" dialekt iz tiste "Mezopotamije" med Sočo in Timavo, ki ga govori par tisoč ljudi, razkropljenih po majhnih vaseh s to govoro: to je ilovica, ko lepo obdelana lahko postane majolika ali porcelan, in v primerjavi z italijanskim jezikom lahko izrazi vse to, kar zmora samo bolj domač materin jezik povedati v najbolj prijetni in dovršeni obliki.«

Mnogo bi se lahko pisalo o Cosolovi poeziji in marsikaj bi lahko iz nje izluščili. Tudi njegova proza (omenim naj le delo »Ombre chiare« s kratkimi črticami, ki so pravzaprav poezija v prozi) nudi veliko možnosti za razmišljanje. Če smo prej omenili dialektalno vrednost njegove poezije, ima to svoj pomen, v kolikor teži za ohranitev vsega pristnega in domačega. Samo bežen primer v pesmi »Polenta«:

Inpiar al foga / co cala la sera... / la calgera / sul spargar che scota... / e po un missiar / de acqua e farina, / e fum che se sparse / soto la napa...

ko zadira pravi domačijiški okvir ob ognjišču. Ali skoraj impresionistično vzdruže v pesmi »Laguna«:

Xe un logo / vizin del bisiac / che 'l ga qualcosa / che mi no so dir... / Ti co le rive / a Belveder / lassà 'l Friul / a le to spale / te xe un altro omo / in un mondo lontan... / 'na barca, gabiani / isole pizule / senza missun...

V svoji poeziji se Cosolo loteva tudi drugačne tematike, ki tako ali drugače preveva skoraj vse njegovo delo. To je religiozno občutje, ki sicer presega neko pozitivno religioznost, čeprav pesnik sam kaže veliko zavzetost za krščansko motivi-

ko. Tako npr. ustvarja pravo občutje velikega petka v pesmi »Scressule« (Raglje), kjer lahko beremo med drugim te verze:

Al venar sant / Cristo quei ani / propio 'l muriva... / Distirà su l'altar / ghe basava la zente i piè inciodadi... / Prucission de sera / in mezo a foghi / fati de misteri.

Cosolova religioznost pride morda še bolj do izraza v prozi. V svojih črticah iz prej omenjene zbirke »Ombre chiare« (v italijanskem jeziku) marsikje zelo globoko in občuteno podoživlja svoj religiozni

Zbornik „Svobodne Slovenije“

V Buenos Airesu je bil lansko leto dotiskan v izdaji tednika »Svobodna Slovenija« zbornik za letnike 1973-1975. Zbornik je 31. knjižna izdaja tega slovenskega lista in ima kar 470 strani v velikosti koledarja.

Tudi tokrat prinaša celo bogastvo podatkov o slovenskem človeku doma in v svetu. Na prvem mestu je kritična študija o koroških Slovencih, ki jo v nadaljevanjih objavlja dr. Podstenar. V tem nadaljevanju najdemo zgoščeno poročilo o avstro-nemških poskusih uničenja zgodovine slovenskih Korošcev, nemške trditve in izkrivljanja, ki mejijo že na burko.

Ob tem edinstvenem znanstvenem zapisu dr. Podstenarja, najtehtnejši študiji te vrste, bi bilo pripomniti samo to, da ni mogoče govoriti o »Nemcih«, ko so ti bili še Bavarci. Nemška narodnost in zavest je razmeroma pozna nastanka. Nemški pisci si istočasno, ko Slovencem zanikajo slovensko narodnost in državotvornost v Karantaniji, trdeč, da gre za neko neizoblikovano »alpsko« slovanstvo, prisvajajo narodnost, ki še nekaj stoletij ni nastala. Po njih povzemajo takšne nekritične trditve nehoti tudi nekateri slovenski pisci.

Iz razprav in člankov novega zbornika navajamo njih naslove: John Corsellis (Anglija) »O Slovencih v begunskih taboriščih«; Vinko Lipovec (ZDA) »O dachauskem taborišču«; Jože Velikonja »Po Sloveniji in Jugoslaviji«; Ljubo Sirc (Anglija) »Nekateri nereseni problemi samoupravljanja«; Pavel Fajdiga (Argentina) »KPJ in Jugoslaviji«; Oton Ambrož (ZDA) »Hrvaško vprašanje zopet v ospredju«; Izjava in poziv Narodnega odbora za Slovenijo ob 30-letnici ustanovitve; Bakuninov katekizem za zgodovino; Milan Komar (Argentina) »Gozd ovijalk«.

Sledijo razprave o primorskih Slovencih: Bogdan C. Novak, Slovenska manjšina v Italiji (2. nadaljevanje); Anton Kacin (Trst), O beneških Slovencih.

O alpinizmu pišeta Jure Skvarča - Cordón Mascarello in Vojko Arko - 25 let slovenskega andinizma.

Od slovenskih rojakov, ki so se v svetu mednarodno uveljavili, so tokrat predstavljani: dr. Branka Sušnik, raziskovalka indijanskih rodov in ravnateljica državnega muzeja v Paragvaju; dr. Bogdan Cilic Novak, profesor na univerzi v Toledu, zvezna država Ohio (ZDA) in Francé Jerman, trener in organizator argentinskega smučarstva.

Članki ob 30-letnici povojnega zdomstva: Miloš Stare, Pogled ob tridesetletnici; F. U., Slovenska gospodarska podjetnost v Argentini; Rudolf Hirschegger, Kako je nastala slovenska skupnost v Mendoza; kronist, Naša zborovska dejavnost v Argentini; F. P., Zdomska likovna umetnost; Tine Debeljak, Trideset let zamejske književnosti. Tu gre za edinstven pregled nad slovenskim knjižnim ustvarjanjem v svetu, ki ga ni mogoče najti nikjer drugje. O njem je že napisal tehten prispevek prof. Vinko Beličič, ki je izšel v našem listu.

Iz slovenskih razgledov so tokrat s posebnimi članki predstavljani: ameriški senator Frank J. Lausche; slovenski senator

svet, ki je notranje globok in povsem oseben. Tako lahko razberemo velik religiozen pristop do stvari, v črtici »Pietra« (Kamni), kjer ga navdihuje kamen kraških gmajn. Pesnik posluša njegovo skrivnostno govorico, išče sledove vetra, ki tako neusmiljeno »boža« to neobgledno belo kamenje, iz katerega je zgrajena tudi cerkva na kamnitem gričku. Vmes eksistencialna ugotovitev: »Kamni, ki bodo preminili, a mnogo, mnogo pozneje od mene.« Pa vedno kamen, katerih jezik je navidezen molk, kamni, ki so videli včeraj Kristusove korake na Golgoti, danes pa so zaznali kmeta, ki se je pripravljaj na setev.

Se nekaj naslovov teh kratkih črtic: Vino, Spomenik, Kresnica, Violina, Reka, Muhe, Trenutek. Vse to zgovorno kaže avtorjevo navezanost na stvari, ki nam jih nudi narava, na preproste male stvari, iz katerih je sestavljena naša vsakdanost. Skozi nje pa diha ljubezen do življenja in vera v duha, ki vlada materiji. V tem lahko tudi spoznamo avtorjevo vero v neko duhovno, transcendentno stvarnost, brez katere si tudi ne more razložiti vloge stvari samih.

Romolo Cosolo je v teh (in tudi drugih) zbirkah dokazal, da ima fin lirčni čut, združen z globoko refleksivno močjo. Obenem je njegovo kulturno prizadevanje (tudi če v samem literarnem delu ne pride direktno do izraza) usmerjeno v širše humanistično razumevanje in sodelovanje med tu obstoječimi kulturami. In prav kot iskrenemu prijatelju slovenskega kulturnega sveta naj bodo te vrstice doprinos k vedno boljšemu medsebojnemu spoznavanju.

ab

Literarna nagrada Vstajenje 1976

Komisija literarne nagrade »Vstajenje«, ki jo sestavljajo prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, ravn. dr. Anton Kacin, pesnica Ljubka Sorli in prof. Zora Tavčar, se je sestala 4. aprila 1977 v Trstu in podelila literarno nagrado »Vstajenje« za leto 1976 Stefanu Tonkliju za pesniško zbirko *Na križpotju cest stojim*, ki je izšla (v samozaložbi) v Gorici 1976 pod psevdonomom Niko Kotnik.

Komisija je takole utemeljila svojo odločitev: Stefan Tonkli spremlja s pesmijo slovensko zamejsko življenje že skoraj pol stoletja, njegove pesmi so odraz trpljenja primorskih Slovencev, a tudi vere in upanja v boljše čase, poglablja se v vprašanja smisla življenja in zadnjih skrivnosti, iz njegovih pesmi odseva zvestoba slovenski zemlji in rodu. Izšel je iz ekspresionistične generacije, a je ubral zaradi razmer svojo lastno pot k stvarnejšemu umetniškemu izražanju. Nagrada velja kot priznanje za njegovo življenjsko delo. Denar za nagrado je poklonila Hranilnica in posojilnica na Opčinah.

Iz Slovenije

• V Gotovljah pri Zalcu v Savinjski dolini so pokopali 88-letnega župnika Martina Gorogranca, ki je postal žrtev roparskega napada. Neki delomrnez ga je s stolom pobil na tla, obdeloval z nožem in še polil z vrelo vodo. Težko ranjenega župnika so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je po sedmih dneh podlegel poškodbam.

• Sredi marca je obiskalo Fatimo na Portugalskem 115 slovenskih romarjev. Med njimi je bilo 12 duhovnikov. Pridružil se jim je tudi mariborski škof dr. M. Držičnik. Na večer pred praznikom sv. Jožefa je vodil procesijo s kipom fatimske Matere božje.

• V Repnjah pri Ljubljani potoča kuharski tečaj za duhovnike, ki ga vodijo tri šolske sestre, udeležuje pa se ga štirinajst duhovnikov, med njimi 11 novomanašnikov.

Tragedija svobodoliubnega naroda

Sredi zadnje vojne sta se nekoč srečala predsednik češkoslovaške države dr. Beneš in dr. Krek, takrat podpredsednik jugoslovanske vlade v begunstvu. O čem naj bi govorila, če ne o položaju njunih domov, zaslužnih po Nemcih in o njihovi prihodnosti v težkih povojnih letih.

Dr. Beneš je bil velik optimist: »Jaz nimam nikakih skrbi. Bodočnost moje domovine je do podrobnosti urejena, njen obstoj so zajamčili zavezniki na vzhodu in zahodu, oblika našega političnega življenja bo, kakor je bila doslej, strogo demokratična, krivice, ki nam jih je Nemčija storila, bodo z obrestmi poravnane, čaka nas dolga doba miru, napredka in svobode.« Dr. Krek mu žal ni mogel dati tako optimistične napovedi za prihodnost svoje dežele.

Kako se je dr. Beneš zmotil! Ob koncu vojne se je kot po načrtu začela za Čehe doba zmagoslavne prehode v mirno bodočnost. Račune z Nemci so tako temeljito uredili, da je problem nemške manjšine tam dokončno rešen. Dr. Beneš je bil do skrajnosti trd pri urejanju slovaškega vprašanja, ki je za njegovo državo bil težaven, kakor za Jugoslavijo hrvaško vprašanje. Kljub vsem poročam je pa vendarle moral odstopiti mogočnemu zaščitniku z vzhoda prelepo podkarpatsko pokrajino, kjer so bivali Ukrajinci, presrečni, da so bili tostran ruske meje.

Le malo časa je trajala doba zmagoslavnega miru. Sovjetska zveza je kmalu posegla v češke razmere in le malo pritiska je bilo treba, da se je komunistična stranka polastila vlade in s tem oblasti nad narodom. Vsi so upali, da bo s tem le še bolj poudarjena obljuba Sovjetske zveze, da bo ščitila svojo varovanko vedno in z vsemi sredstvi. Tako so ji zaupali, da je npr. praški nadškof Beran, ki je bil med vojno v nemškem koncentracijskem taborišču, pel ob nastopu rdeče vlade slovesen Tedeum v stolnici sv. Vida. Dobri mož je kmalu zamenjal hitlerjansko ječo z rdečo in to za dolga leta. Komunistem je začel svojo vladati tako, kakor je diktirala Moskva: na verskem, političnem, gospodarskem, socialnem in kulturnem polju z ukazom, da češkoslovaška postane čimprej kopija sovjetske Rusije.

Češi so bili vedno svobodoljubljen narod. Imeli so svoje kraljestvo že v srednjem veku. Kraljevsko krono so pozneje prižigali Habsburžani. Češi so tvorili eno najkulturnejših habsburških provinc, pa tudi najupornejših. Za časa prve svetovne vojne so pripravili odcepitev od Avstrije, kar so brez težav dosegli po zmagi zaveznikov konec leta 1918, istočasno kot Slovenci in Hrvati.

Češki patriotizem je bil v zgled drugim, bolj zaspanim narodom. V odporu proti Hitlerju so bili edini. Odprtega boja pa so se po navodilih vlade v inozemstvu izogibali, da bi tako preprečili nepotrebne represalije, ko je okupator za vsak znak odpora streljal talce ali pa zbral na zemljo cela naselja, kakor v Lidicah. Človek bi mislil, da z narodom, ki je pokazal tako visoko stopnjo državljanske zavednosti, Moskva potem svojih eksponentov ne bo postopala kruto in brezobzirno. A se je zgodilo, kar niso pričakovali. Nič ni veljalo junaštvo naroda in njegovo trpljenje med okupacijo, ampak le to, koliko je kdo brez ugovora uklonil svojo voljo rdečemu ukazu in se odpovedal pravici, da bi po svoje mislil.

Boris Pasternak, ruski literat in Nobelov nagrajenec je nekoč na vprašanje tujega časnikarja, če veliko trpi, odgovoril, da ne, da se je treba navaditi literatu v Sovjetski zvezi le na dve stvari: da začne

sovražiti to, kar ima rad in da začne imeti rad to, kar se mu gabi.

Na češkoslovaškem se je dogajalo isto. Zato se je večal odpor proti komunizmu, dokler ni prišlo do »praške pomladi« leta 1968, do upora, ki so ga sovjetski tanki strli brezobzirno, kakor so leta 1956 zatrli upor v Budimpešti.

Nova možnost protesta v komunističnem svetu je nastala po sestanku v Helsinkih, kjer je 34 držav z obeh strani železne zavese podpisalo med drugim slovesno izjavo o »svobodnem izražanju idej«. Moskva je mislila, da bo s tem sestankom končno veljavno uredila odnose s sateliti, a se je zmotila.

Prav ta izjava je spodbudila novo vrsto znanstvenikov, literatov in mislecev v komunističnih državah, ki prav ob točki o svobodnem izražanju idej vedno bolj glasno protestirajo proti režimom, ki te ideje zatirajo. Tako se je ne le v Moskvi, ampak tudi na češkoslovaškem pojavila vrsta vidnih osebnosti iz same komunistične stranke, iz vrst javnih delavcev in literatov, ki protestirajo proti terorju rdeče Prage. Imena kakor Pavel Kohout in njegova žena, J. Hajek, bivši zunanji minister, Fran Kriegel, član politbiroja, Vaclav Havel, pisatelj in še cela vrsta izobraženec danes javno pred vsem svetom protestirajo zaradi razmer v njihovi domovini.

Zakaj to pisanje? Na češkoslovaškem niso imeli »klerikalcev« kakor pri nas. Svobodomiselci so bili v veliki večini. Veliko je bilo marksistov-socialistov; tam niso imeli ne »mladcev« ne »stražarjev«, ne četnikov, ne legionarjev, ne domobrancev. Nikogar niso mogli preganjati zaradi izdajstva in vojnih zločinov, in vendar je danes usoda češkega naroda morda najgorenjša v Evropi. Zakaj? Tam je komunizem, ki ima svoj štab v Moskvi, hotel svetu dopovedati, da zanj velja samo ena alternativa: ubogati, če ne, te bomo strli.

Ena postavk komunistične doktrine je ta, da jo je treba prilagoditi vedno danim razmeram primerno, ne sme se pa nihče dotakniti njene vsebine, ki je vedno enaka: ateistična, materialistična, diktatorska, tako kot sta jo oznanjala Marx in Lenin.

KK

Priznanje ustanoviteljici „Ognjiščarjev“

Klara Lubich v družbi »Ognjiščarjev«

Nagrada »Templeton«, neke vrste Nobelova nagrada za tiste, ki so posebej zaslužni za utrjevanje vernosti v današnji družbi, je bila letos podeljena Klari Lubich, ustanoviteljici gibanja »Ognjiščarjev« (Focolarini). Nagrado so ji izročili v sredo 6. aprila v Londonu.

Nagrada je bila ustanovljena leta 1972. Prvič je bila podeljena leta 1973 m. Tereziji iz Kalkute, leta 1974 opatu Rogerju Schultzu iz Taizé v Franciji, leta 1975 dr. Dadhakrašmanu, bivšemu predsedniku Indije in lani kardinalu Suenensu iz Belgije.

»Klara Lubich — je rečeno v utemeljitvi nagrade — je v pre mnogih vzbudila vero s tem, da je drugim odkrila ljubezen do bližnjega. Sama je velikodušno služila bližnjemu v afriški državi Kamerun in v barakarskih naseljih mest Manila (Filipini) in Recife (Brazilija). Dala je pobudo za številna ekumenska gibanja; vplivala na premnoge, da so se v celoti dali v službo Boga in človeka ter vnesla v župnijska občestva novega duha.«

Klara Lubich se je rodila 22. januarja 1920 v Trentu. Izhaja iz skromne družine, v kateri je okusila revščino in omejenost

materialnih sredstev za preživljanje. Postala je učiteljica. Ob romanju v Loreto leta 1939 je odkrila božji klic: ne samostan in ne družina v zakonu, temveč božja družina sredi sveta, »focolare«, ognjišče. Pri 23 letih se je Klara s posebno zaobljubo posvetila Bogu. Cerkev je gibanje Ognjiščarjev odobrila leta 1962. Od leta 1966 je Klara njegova predsednica, njeni spisi pa so izšli že v 24 svetovnih jezikih na vseh petih celinah. Revija »Città Nuova« se tiska v osmih jezikih. Centri oblikovanja se

nahajajo v Evropi, ZDA, Afriki, na Filipinih, v Braziliji in Argentini.

Trenutno je 217 skupin Ognjiščarjev, ki živijo v majhnih skupnostih ter so povezani med seboj z evangelijskimi sveti uboštv, čistosti in pokorščine. Tudi poročeni sestavljajo svoje skupine (trenutno jih je 2400), enako duhovniki, redovniki in redovnice. Od 6000 škofijskih duhovnikov, ki so se vključili v gibanje, jih 400 živi v duhovniških skupnostih, »presbiteriji« imenovanih, ki jih je sedaj 43 v 11 državah. Sam zadnji koncil je ta način sožitja izrecno priporočil. Nekaj posebnega je GEN (Generazione nuova), ki vključuje mladino in se zbira na svojih množičnih zborovanjih »Mariopoli« (Marijina mesta).

Od leta 1960 ima gibanje stike z budisti in muslimani. V Vel. Britaniji, Nemčiji, Švici, v ZDA in Libanonu povezuje katoličane z anglikanci, evangeličani, protestanti in pravoslavci. Znano je ekumensko naselje Ottmarje blizu Augsburga (Zah. Nemčija), ki ga je Klara Lubich ustanovila leta 1965 in v katerem živijo drug ob drugem poleg posameznikov katoliške in luteranske družbe.

Ekumenski duh, ki prevzema Klara Lubich, se vidi tudi po tem, da vzdržuje osebne stike z najbolj vidnimi krščanskimi osebnostmi. S pok. patriarhom Atenagorom se je srečala osemkrat, ponovno s priorjem Rogerjem Schultzem iz Taizé, prav tako z nadškofom primasom angleške Cerkve Ramseyem. Nagrada »Templeton« za leto 1977 je bila vsekakor od dana na pravi naslov. - j.

Hlapec Jernej živi med nami

Pred kratkim sem gledal odsko priredbo Cankarjeve novele Hlapec Jernej in njegova pravica; izredno literarno delo, v katerem se čudovito spajata bleščeč jezik in slog z žalostno socialno tematiko »emarginiranega« človeka.

Komu še ni vzbudil sočutja ta hlapec, ki vedno bolj izmučen lazi od župana do cesarja, od otrok do cerkvene oblasti; povsod naleti na nerazumevanje in posmeh; in kako čudno reagira: igra se z otroki, malo kasneje pa se ga polasti sveta jeza, ko zažge domačijo.

In če pomislimo na njegove zahteve, moramo priznati, da so vsekakor pretirane; od pravične zahteve po kotičku za stara leta se mu razvije misel, da je vsa domačija njegova in da mu jo hočejo vzeti.

Zdi se mi, da je mogoče analizirati Cankarjevo novelo tudi z medicinskega stališča. Jernej kaže znake možganske arterioskleroze; to bolezen opisujejo knjige tako: človek se slabo spominja stvari, ki so se zgodile pred kratkim, dobro pa se spominja starih dogodkov, z lahkoto in brez prirerrega vzroka prehaja iz depresivnih stanj v stanja vznemirjenosti in razburjenosti, vse bolj postaja egocentričen, to se pravi, da vidi predvsem sebe in svoje potrebe in se ne ozira na druge; predvsem pa začne kazati neuravnovesenost v mišljenju: pojavljajo se delirantne ideje in halucinacije (sliši glasove, vidi prikazni), ki mu sugerirajo, da ga bo ta ali oni oškodoval, da ga hoče nekdo oropati, da se proti njemu pripravljajo organizirana akcija. Mnogokrat tak človek reagira s sumničanjem, s pritožbami ali s kriminalnimi dejanji kot so umor, poškodbe, samomor, požig.

Ali ne kaže teh znakov bolezni hlapca Jerneja? Zakaj ob branju ali poslušanju teksta strmimo pred krivičnostjo svetnih

in cerkvenih oblasti, pa ne vidimo tolikih »hlapcev in dekel« v svoji neposredni bližini? Vse preveč je v naši družbi očetov, mater, drugih sorodnikov in bivših uslužbencev, ki so nekoristni in jih zato mlajši rod odstrani iz svoje srede: pošlje jih v bolnišnice za kronične bolnike ali v domove za onemogla ali pa jih celo popolnoma zapusti. Zelja po udobnem življenju zahteva, da se nekoristni člani družbe odstranijo iz življenja v ambiente, ki so prava čakalnica za odhod v večnost.

Starih in onemoglih ljudi bo na svetu vedno več. Danes smo vsi složni v tem, da se mora zmanjšati rodnost narodov: torej vedno manj otrok. Starost pa postaja ob napredku medicine vedno daljša. Na svetu bo tako v bodočih letih vedno več tudi »hlapcev Jernejev«. Bomo pustili, da bodo s silo reagirali na brezčutnost družbe, jih bomo zapirali v razne zavode?

Ne ena ne druga rešitev ni zadovoljiva. Potreben je predvsem človeški odnos in spoštovanje; ob pravičnem pristopu k staremu, bolnemu ali onemoglemu človeku je lažje najti rešitev, ki bo zadovoljila tudi zainteresirano osebo. S primernim zdravljenjem lahko večina teh ljudi ostane v družinskem krogu; za ostale pa je treba organizirati domove, v katerih bodo ohranili odnose z ostalim svetom in v katerih bodo primerno oskrbovani.

Mislím, da je sporočilo Ivana Cankarja prek hlapca Jerneja zelo zanimivo in važno za naš čas, ko tako radi opozarjamo na krivice v Tretjem svetu in v situacijah, ki se nas ne tičejo, slepi pa smo za krivico, ki se dogaja v naši bližini, morda pri sosedu ali sorodniku.

B. Š.

Širite „Katoliški glas“

Pred 40 leti je bil obsojen nacizem

14. marca 1937 je izdal papež Pij XI. znamenito okrožnico »Mit brennender Sorge« (S pekočo vestjo), v kateri je obsodil nemški narodni socializem. Malo prej, leta 1933, je bil sklenjen med Tretjim Reichom in Vatikanom konkordat, ki se ga pa Hitler ni držal. Katoliški tisk, katoliške šole in organizacije so bile vedno bolj ovirane pri delu. V dogovoru z nemškimi škofi je bila nato sestavljena okrožnica. Po diplomatski poti je bilo poslanih v Nemčijo 26 izvodov, ki so jih tajno izročili škofom. 21. marca so okrožnico prebrali po vseh cerkvah.

Papež Pij XI. je označil nacizem za novo poganstvo. Naslednja leta so pokazala, da se papež ni motil. V Porenju so pobrali križe in jih zmetali na smetišča. Začeli so se procesi proti duhovnikom in redovnikom, ki so jih obtoževali nemorale. Vedno bolj je prihajalo do oboževanja nemške rase in do zavajanja mladine. Ta je bila kakor začarana ob poudarjanju nemškega nadčloveka.

Okrožnica »Mit brennender Sorge« je nov dokaz, da Cerkev tudi v tistih časih ni molčala in je javno obsodila zmoto, ki je prinesla človeštvu toliko gorja. Vendar

pa divjanja nacizma ni mogla več ustaviti. Režim je šel mimo okrožnice svoja pota in je odgovoril le še s hujšim načrtnim bojem proti veri.

Novi jugoslovanski veleposlanik v Vatikanu Zdenko Sveté je izročil svoje poveljnice sv. očetu Pavlu VI. Sveté se je rodil 3. januarja 1924 v Bosanskem Brodu in je nasledil Kolmana, ki je bil odpoklican lani po veliki noči. Beograd je predlagal najprej poklicanega diplomata Branica, ki pa je razporečen, zaradi česar ga je Vatikan odklonil in je tako ostalo mesto jugoslovanskega veleposlanika nezasedeno skoro celo leto. V nagovoru je sv. oče dejal, da si Apostolski sedež kot središče katoliške Cerkve prizadeva za pravice posameznikov in ljudstev, da bodo vsi v svobodi, pravičnosti in enakosti deležni človeškega napredka. Zato spremlja s pozornostjo in simpatijo tudi prizadevanja Jugoslavije v korist miru na mednarodnem področju ter dialog, ki ga ob tem razvija. Končno je sv. oče izrekel »spoštljiv pozdrav predsedniku Titu« in poklical božji blagoslov na vse prebivalstvo te »drage mu dežele«.

trdo zabrusil.

AM: Sam pravi: Jaz sem pač tak, da povem, kar mislim. Prav danes sem bral v taiwanskem časopisu opis tistih, ki so se rodili v znamenju »bika«: so dogmatični, zavedni, zbujaajo vero in zaupanje, so odprtega značaja, precej lahke besede in ti odgovor kar hitro in na pravo struno zabrenkajo; včasih so nekoliko živčni in sitni, niso strastveni, niso navezani na družino.

Mislím, da se je gospod doktor med našim pogovorom nekako tako analiziral. Veste, je zaključil, sem pač tak, kaj hočete. Vsi me poznajo in tako vedno dobro skupaj vozimo.

Patru Crotti ju je pripovedoval: Nisem poročen in se tudi ne mislim poročiti. Pri tem se je šaljevo nasmešnil in dostavil: Kako bi le moja žena z menoj živela?

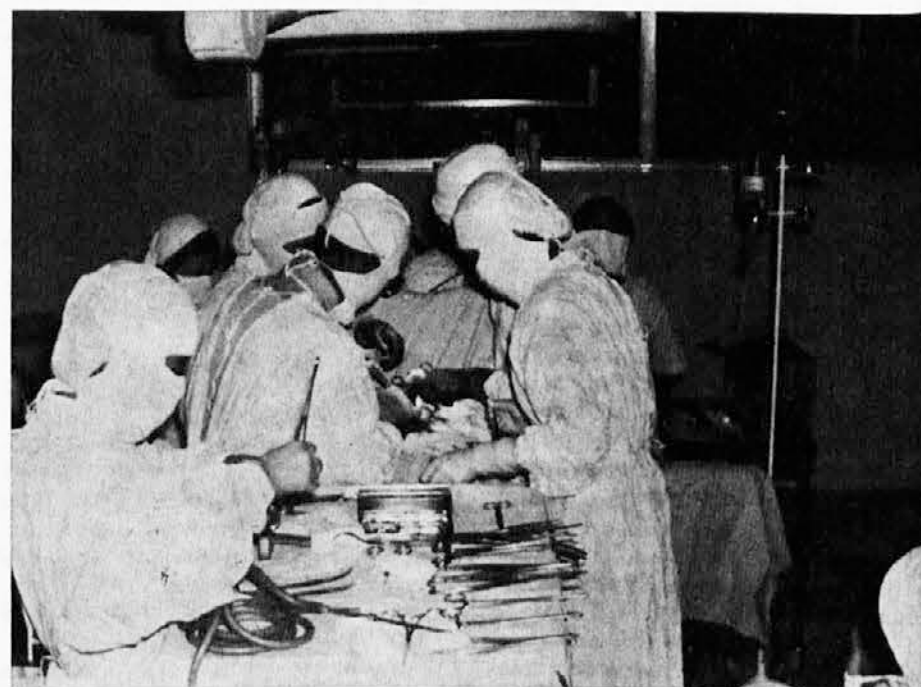
AM: Otresel je cigareto v pepelnik, ko sva se o tem pogovarjala. Nisem se oženil. Veste, žena bi preveč trpela in se jokala, ko bi sama samevala doma. Jaz sem pač »fa picci« in bi 80 % sitnil in le 20 % bi morda božal. Tak zakon ne more biti sre-

čen. Nobene bi ne mogel osrečiti. Moja sreča pa je osrečevati z dobro operacijo bolnike, da zdravi in veseli odhajajo domov.

MOZ DELA IN DOLZNOSTI

Pater Crotti po svoje filozofira in pravi: Je nekaj resnice v vsem tem, kajti doktor je mož dolžnosti. Dela 24 ur na dan, če je treba. Vedno je pripravljen, vseh 365 dni na leto, da pohiti k bolniku, ki ga potrebuje, ko telefon pokliče iz te ali one bolniške sobe. Za urnik je težko povedati, kdaj mož obeduje ali spi. Na vsak telefonski klic pusti vse, kakor bi ga nekaj gnalo, da gre z vso ljubeznijo na pomoč njim, ki ga potrebujejo.

AM: Po pregledu bolnikov, po rentgenskih preiskavah ali pred operacijo je te dni rad stopil v mojo sobo, da sva nekoliko po domače pokramljala, saj nima človeka, s katerim bi se lahko po slovensko pogovoril. Ali kaj, skoraj redno se je dogajalo, da je prišel brat ali bolničarka ali kdo drug z njim sporočilom, da so pripeljali ponesrečenca, žrtev avtomobilske

Dr. Janez Janež na delu med eno svojih operacij

ANDREJ MAJČEN SDB

Tri tedne pri slovenskem kirurgu dr. Janežu

(Priredil Anton Vodè SDB)

(3)

P. Crotti na kratko dostavlja: Materi je dejal, da pojde na medicino in da misli postati misijonar.

AM: Dve važni prvini sta se združili: na eni strani misijonar, na drugi zdravnik. Svojo poklicno medicinsko in kirurško izobrazbo je ta nadobudni mladenič dobil na univerzi v Ljubljani, v Gradcu, na Dunaju in nekaj malega v Zagrebu. In to, na kar je posebno ponosen, je, da je bil v praksi pri najboljših slovenskih zdravnikih, pri dr. Blumauerju, dr. Bajcu in drugih. Več let je pomagal tudi urologu pri težkih operacijah.

Pater Crotti: Ze v ljubljanski bolnišnici so zelo cenili njegove zdravniške talente in njegovo katoliško zavednost. Celo komunistični kolegi so ga upoštevali in spoštovali, čeprav jim je včasih tudi kako

ZORA PISCANC

Pastirica Urška

(Odlomek iz povesti)

Birič je prižgal baklo in prijel Urško za roko. Manj trdo jo je držal kakor prej grof. Pohleвно je šla ob njem.

»Kam, moj Bogle!« je klicalo Urškino srce v silni stiski. Birič jo je molče gnal navzdol. Prav na dnu je odprl majhna železna vrata in potisnil deklico v temno, vlažno luknjo.

»Novega gosta ste dobili. Takega sojetnika niste še imeli. Glejte, kaj sem vam pripeljal.« Dvignil je baklo, ki je osvetlila nežen, skoro še otroški obraz, v katerega se je z neizmernim začudenjem zazrl pet kosmatih obrazov.

»Kaj, takega otroka si pripeljal? Kaj pa je naredil?« je planil kvišku Jakob iz Zagorja in se približal Urški.

»Le mirno, le mirno Jakob, to ni tvoja hči. Od mene bo odvisno, kako se bo počutila tu notri. Jaz jo bom že omehčal, kajne ptičica?«, je birič stopil do nje in jo objel preko ramen. Urška je kriknila, izviti pa se mu ni mogla. Vse moči so ji ohromele vpricho pogleda na te žive okostnjake, zaprte v podzemlju že leta in leta.

Jakob iz Zagorja je stopil do ječarja, ga pograbil za ovratnik in ga dvignil kvišku.

»Tudi od mene je odvisno, ali prideš še živ iz te luknje. Enega sem že ubil in ti to dobro veš. Tudi tebe lahko zalucam ob steno, pa četudi mi jutri odsekajo glavo. Ali hočeš?«

Belina biričevih oči je v silni grozi strmela v močnega Jakoba.

»Ne, ne, saj grem. Dobro družbo si delajte. Ne bo vam več dolgčas sedaj.«

»Pojdi!« ga je Jakob porinil skozi vrata in šele ko so v ključavnici zarožljali ključ, se je umiril in stopil do Urške.

»Nič ne vidiš, ubožica,« se ji je približal in jo prijel za roko. Obstala je na istem mestu, kjer jo je pustil ječar.

»Tudi teme se boš privadila, a upam, da ne za dolgo. Pridi sem k meni in sedi.« Porinil ji je v kot kup nagnite slame.

»Sedi, kako ti je ime?«

»Urška sem, Urška Ferligojeva. Pri Piskovih pravijo pri nas.«

»A pri Piskovih? To je hiša tik pod Skalnico. Spominjam se, da so tam vsi otroci pomrli za kugo.«

»Da, vsi, le jaz sem ostala.«

»Ti sama, kot moja hčerka,« je s tako grenkobo povedal Jakob, da se je stresla.

»Kje je sedaj vaša hčerka?«, je Urška pozabila na svoje gorje spričo žalosti in obupa, ki sta zvenela iz starčevih besed.

»Tebe še na svetu ni bilo, ko se je to zgodilo. Imel sem hčerko, lepo in mlado kot si ti. Mati ji je umrla na porodu. Varoval sem jo kot svoje oko. Bila je pobožna in me je zelo ljubila. Prišel sem nekega večera domov in že od daleč slišal njene obupne klice na pomoč. Planil sem v hišo v hipu, ko ji je birič zasadil nož v srce. Ni se mu hotela vdati, rajši je umrla pod njegovim nožem. Uboga moja Marjetica!«

»In potem?« Urška je polna usmiljenja poiskala v temi njegovo roko.

»Planil sem nanj in mu iztrgal nož iz rok. On me je zagrabil okrog vratu in me hotel zadušiti. Stemnilo se mi je pred očmi, na tleh je hropela ljubljena hčerka v zadnjih izdihljajih. Prijel sem nož in mu ga potisnil naravnost v srce. Padel mi je k nogam in se ni več premaknil. Vso noč sem držal mrtvo hčerko v naročju in jo ljubkoval. Zjutraj so me prijeli in me odvedli v ječo. Koliko let sem že tu, deset, morda več. Zmotil sem se v štetju. Tu čakam le še smrti, ki me bo združila z Marjetico.«

»In vam je žal, da ste ubili biriča?« je vprašala Urška.

»Žal? Ne, Urška, menda bi sedaj isto storil.«

»Marjetica je žalostna, če tako mislite. Mi smo kristjani in moramo odpustiti vsem, ki so nam storili krivico.«

»A on mi je storil nepopravljivo krivico. Uničil je mene in hčerko.«

»Ne, Marjetice ni uničil, ona večno živi v nebesih kot sveta mučenka. Tam vas pričakuje. Ali hočete priti k njej?«

»Oh, Urška, saj to je še moje edino upanje. Živ ne pridem več iz te luknje.«

»Zato se pa pripravite na srečanje z Marjetico. Odpustite biriču, ki jo je ubil in recite Bogu, da ga imate rad, da bi želel priti v nebesa.«

»Urška, ti si angel, poslan iz nebes. Glej, nobenega sovraštva ne čutim več v duši. Vse svetlo in lepo je sedaj v meni.«

»Prav je tako. Ni mi žal, če so me zaprli, če sem vam lahko prinesla tolažbo. Mati božja mi je rekla: reci ljudstvu...«

»Ne razumem te, Urška, kaj govoriš? Mati božja, da ti je rekla? Saj si doslej pametno govorila,« je bil Jakob ves zmeden, kakor da je v njej nenadoma nastal prelom vsega lepega, ki mu ga je Urška pričarala s svojim prigovarjanjem.

»Ne, boter Jakob, res je. Mati božja se mi je prikazala na Skalnici.«

»Kaj? Dekle, tebi se blede!« so planili kvišku še ostali štirje.

Urška je čutila, kako so ji blizu, kako se je dotikajo s svojimi na pol gniliimi oblekami, kako jo duši zadah gnilobe, ki jim je prihajal iz ust in umazanije njihovih teles. Najraje bi zakričala od gnusa. A premagala se je ob misli, da mora tudi njim prinesiti Marijino sporočilo.

»Mati božja, pomagaj mi!« so zašepetale njene ustnice. Tanki sluh mož, ki so že leta in leta prežali na vsaj najmanjši šum, je ta šepet slišal.

»Ne boj se, Urška! Ljudje smo kot ti. Strašno trpimo. Reci tudi nam besedo to-

★

MARJAN JAKOPIC

Slovenska pesem

*Srce in dušo si mi osvojila —
že deteta strmečega v valove
si s sanjami, željami obkrožila —
uklenila v svoje večne ga okove...*

*Le kod, le kam? Za rožo, za mogoto —
za encijanom mi oči hitijo,
dotiki rodne zemlje poživijo
me kot medica sveža — kot pijača
iz zidanice naše v breg pripete.*

*Objela si mi dušo, zdaj me vodiš
za roko — kakor dobra zvesta starka —
objemam bele cerkvice na gričku —
v pristan me pelješ, ti srca krmarka —
ko brijejo vetrovi, burje s Krasa.*

*Povsod so razpeljane v svet stezice
kjer vasovala so mi mlada leta,
kot gnezdo je ljubezen — v kot pripeta —
kjer molijo polglasno v noč ženice.*

*Da, v sanjah sem te videl žalovati
za njimi, ki so v svet šli in na tuje,
ki jih ljubezen tvoja obiskuje,
ko ni moči na grob jim rože dati...*

*Ne vem, kdaj noč mi zopet bo posula
oči s pepelom sanj. Kdaj se napijem
spet vrelcev tvojih — sonca se naučijem,
ki ti si ga na moj dvor razložila...*

★

lažbe, kakor si jo rekla Jakobu,« je kakor iz groba prišel do nje glas Matija.

»Bom, možje, odpustite mi,« je ganjeno rekla in tipala v temi za njihovimi glavami. Vsakega je pobožala po kosmatih licih in nenadoma začutila solze na svojih rokah. Prevzelo jo je silno usmiljenje.

»Preteklo soboto je bilo, ko sem s slepim Janom pasla ovce na vrhu Skalnice. Bila sva vesela, pela sva in molila ter se pogovarjala. Jan je moj velik prijatelj, moj brat in jaz ga povsod vodim, ker je slep. Nenadoma sva zaslišala veter kot da se pripravlja k nevihti. A nebo je bilo jasno. Ovc ni bilo nikjer. Vstala sem v strahu zanje in rekla Janu, naj me tam počaka. Na moč sem tekla za ovcmi in jih nenadoma zagledala. V krogu so se tiščale kot da se boje nevihte. Tedaj sem sredi med njimi zagledala prelepo gospo z detetom v naročju. Sprva sem mislila, da je grofica Jadviga z otrokom, a takoj sem to misel ovrgla, kajti prikazen je bila neizmerno lepša kot vsa zemlja bitja. Tedaj sem razumela, da je to Mati božja iz nebes. Padla sem na kolena v veliki sreči in občudovanju. Mati božja se mi je nasmešnila in me povabila bliže. Vstala sem in se ji približala ter znova padla na kolena. Tedaj mi je dekla: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosí.« Se enkrat se mi je nasmešnila in izginila.«

Urška je med pripovedovanjem slišala samo težko dihanje petorice, ki jo je razburjeno poslušala in ji verjela.

»Tudi nam si prinesla Marijino sporočilo. Hvala ti, Urška. Laže bom sedaj umrl,« je rekel Jakob in stisnil njeno drobno roko v svojo.

»In zakaj te je grof zaprl?« so bili radovedni možje.

»Začela sem svojo pot med ljudmi in vsi so mi obljubili pomoč. Danes zjutraj... Kaj res, da ni bilo že davno?« se je stresla Urška ob misli, kaj vse je prestala v teh kratkih urah. »Ne, davi je bilo, ko sem spremljala može na Skalnico. Hočejo postaviti gori kapelico, a potem imajo v narčtu hišo božjo, kakor želi Marija. Nesli so na vrh dve težki bruni. Opozorila sem jih, da grofu ne bo po volji, ker opuščajo tlako zaradi gradnje cerkve. Zmenili smo se, da pojdem v grad in prosim grofa za dovoljenje. Grof pa me je dal zapreti, ker da hujskam ljudi proti njemu. Luteran je in ne veruje v Mater božjo.«

»Kaj je to luteran, Urška?« je vprašal Jakob.

»To je nova vera, ki jo uči Martin Luter po nemških deželah in se je razširila tudi že pri nas. V Ljubljani jo uči slovenski duhovnik Primož Trubar. Mnogi so ji že nasledili. A to ni naša vera, to je kriva vera, ki ne prihaja od Boga.«

»Ta vera prihaja od hudiča,« je spregovoril počasi Jakob.

»Morda ne,« je odgovorila Urška, »a mi naše ne smemo zatajiti, ker bi postali odpadniki in krivoverci, pa čeprav mi je grof zažugal, da jo moramo vsi sprejeti. Odgovorila sem mu, da raje umrjem, kakor pa sprejemem drugo vero.«

»Prav si odgovorila, Urška. Pripoveduj nam še kaj o Mariji in Bogu.«

Skozi visoko lino pod stropom je posijal lunin žarek in osvetlil kosmate obraze petorice in žareče oči, ki so s hrepenenjem zrl v Urško. Deklice ni bilo več groza teh obrazov. Še dolgo v noč jim je govorila o Bogu in Materi božji, molila z njimi žegnano Marijo in k angelu varhu, kakor je bila vajena z Janom. Proti jutru je vse objel blagodejen spanec.

je vse črevo črno, brez upanja. Izrezal sem mu velik del črevesa in danes je zdrav in lušten fantek. Take slike so zame največji užitek, ko vidim, da so bivši bolniki srečni. Po operaciji včasih ne morem zaspati: pred očmi se mi odvija, kakor v filmu, ves potek kirurškega posega, ponovno prihajajo na površje vprašanja, zakaj in kako; in ko končno le malo zatisnem oči, se prebudim s težko glavo. Rad bi še po-spančkal, a kaj, dolžnost me kliče: ob osmih moram biti pri pregledu 180 operirancev. Z mano bodo moji asistentje in bolničarke; a če mene ni, tudi njih ne bo in bolniki bodo žalostno čakali. Vzamem dve pilule zoper težko glavo in potem obiščem vse od kraja: prevezava, zdravila, postrežba, odločitev v težjih primerih...

Ob desetih dopoldne je že vse polno bolnikov, ki se gnetejo po hodnikih za pregled na röntgenu. Mnogi zdravniki se boje tega dela, ker je nezdavno za zdravnika samega. A dr. Janež ne misli nase, temveč na bolnike. Menda mu bo sedaj vrhovni predstojnik kamiljancev kupil najmodernejši röntgenski aparat, ki dokaj uspešno

Pogled na Solkan s pobočja pri Stmavru ob prihajajoči pomladi. (Foto D. Čotar)

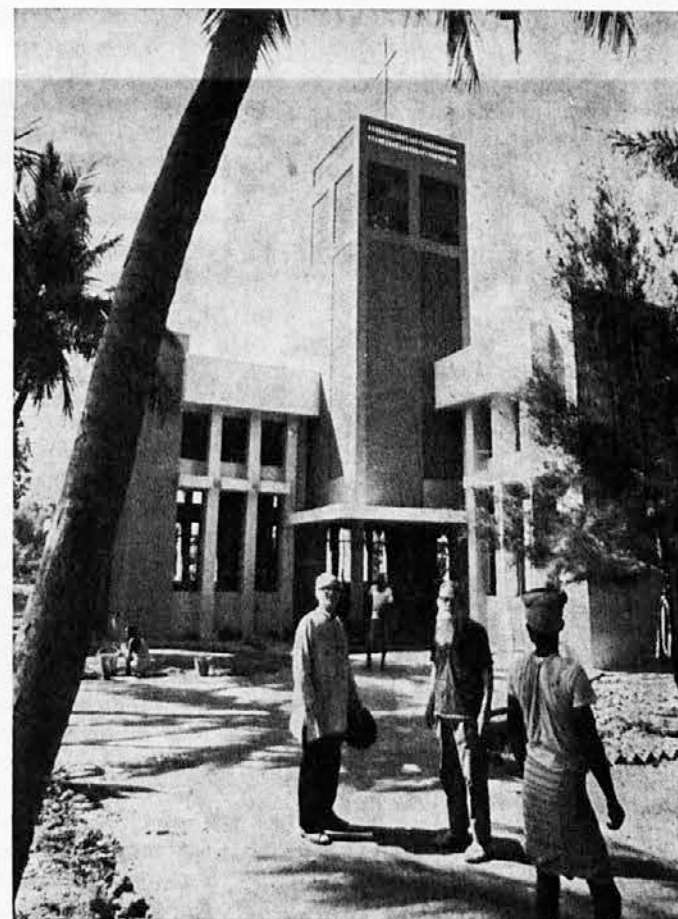
Nova cerkev sv. Antona posvečena

V nedeljo 20. marca je kardinal L. T. Picachy SJ blagoslovil in odprl za bogoslužje novo cerkev sv. Antona Padovanskega, ki jo je s pomočjo številnih slovenskih dobrotnikov iz Sev. Amerike in tudi zamejskih Slovencev v Italiji v rekordnem času postavil ob pomoči redovnega brata Leopolda Vidmarja misijonar Jože Cukale SJ. V zvezi s tem piše dr. K. Humarju:

Takole zgleda naša cerkev, zasajena kakor grad na solidne temelje. Čeprav so bengalske planjave precej močvirnate, sem malo po pomoti, malo pa nalašč vzdal precej železa, tako zdaj nosijo temelji lahko trinadstropno zgradbo. Nikoli nisem sanjal, da bo toliko stalo, pa tudi nikdar obupoval nad božjo gnado, da jo izvedem do konca. Sveti Anton iz Padove je stal ob strani Poldeku, našemu bratu inženirju in meni ter šepetal na ušesa našim dobrotnikom. Ko si je cerkev ogledal nadškof iz Paname, mi je rekel, da bi ga v Ameriki stala vsaj šestkrat toliko. In vendar smo presegli številko 30.000 dolarjev. Pred nekaj tedni se je mudil pri nas

eden slovenskih študentov, nekakšen hipy in naju z br. Vidmarjem obiskal, ker je doma iz istega kraja kakor br. Vidmar. Pripovedoval sem mu zgodbe iz časa, preden so ga rojenice prinesle na svet. Tistega časa in zgodb, kakor da jih še nikdar ni slišal. Kritično jih je precej in med pogovorom izjavil, da je v Jugoslaviji svoboda, ki je Indija ne pozna. Dečko je imel v toliko prav, da usužnjuje tudi lakota, ki je doma ni. Dal sem mu brati Katoliški glas in Glas kulturne akcije. Mož se je zamislil. Prišel je moliti in zahajati k maši. Zanj je bilo naše misijonsko delo, zlasti njegova socialna plat, pravo razodetje.

Na koncu p. Cukale dr. Humarja in g. Juraka in ostale prijatelje njegovega misijona hudomušno povabi »na blagoslovitev cerkve, ki bo v nedeljo 20. marca ob 9. uri dopoldne ter na temu sledeče kosilo, ki bo ob 13. uri.« Seveda so goriški povablenci ostali samo pri slinah, pa jih je vabilo le razveselilo. Pa kdaj drugič!

Misijonar Jože Cukale (levo) in misijonski brat Leopold Vidmar (z brado) pred novo cerkvijo sv. Antona, ki je bila 20. marca slovesno blagoslovljena

nesreče, poškodbe pri delu ali pri čem drugem, s polomljenimi udi, z razbito glavo, z notranjo krvavitvijo ali kako drugače ranjenega; ali pa so kakaga težkega bolnika od daleč s taksijem pripeljali... Veste, mi pravi, moram iti; včasih visi življenje na nitki, če ni takojšnje pomoči. Popolndne ob petih ali še malo prej, je že v operacijski sobi; vsak dan opravi kakih 6, 8 ali tudi 10 operacij in dela do polnoči ali tudi do dveh zjutraj, kakor je pač treba. Dela hitro, sigurno, vsak rez, vsaka odločitev sta kakor izračunana, vendar časa je le treba... Ko bo morda kak zdravnik to bral, bo neverjetno majal z glavo, češ Majcen nas ima za norca; po vseh pravilih zdravniške vede je to nemogoče... Res, nerazumljivo je, odgovarjajo p. Crotti in drugi, a je vendar živa resnica. Dec. 23. decembra sem se peljal v Lotung. Doktor me je prišel na postajo čakati z avtom. A ker je imel vlak pol ure zamude, se je vrnil domov: tisti večer je opravil, če se ne motim, 12 operacij; delal je do dveh ponoči. Oprostite, kaj hočete, se mi je drugi dan opravičeval, ko me je ob osmih

obiskal v moji sobi. Nič čudnega, če ga kamiljanci kujejo v zvezde.

Pater Crotti: Zdravniki, asistentje in drugo zdravniško osebje imajo svoj natanko določeni čas in se menjavajo v operacijski sobi... Nimajo moči, da bi vztrajali izven urnika.

AM: Doktor pa je tam pri vsaki operaciji, vsak dan; in kar je posebno moreče: vse važnejše odločitve so na njegovih ramah, na njegovi vesti, ki je tako tenkočutna glede na življenje in zdravje njegovih pacientov. Vsak rez, vsak šiv je pretehtan na tehtnici življenja ali smrti, veselja ali žalosti. Veste, to je velika odgovornost, ki jo zelo čutim. Zato sem zelo siten in veliko zahtevam od vsega osebja, ki zato precej trpi... Kaj hočete, morajo mi urno stoji. Mi ne zamerijo, če jih ozmerjam. Saj ima prav, si mislijo. Potem se prijazno nasmešne, on njim, oni njemu. Pokaže mi fotografijo mlade mamičice z otročičkom; fletna slika. Veste, temu, nekaj mesecev staremu dojenčku, so zdravniki in mazači dajali injekcije; imel

varuje pred nevarnim žarčenjem.

MOZ VERE IN ZAUPANJA

Pater Crotti: Rekel sem vam, gospod doktor, da preveč delate. Vzemite si nekoliko počitka. Nekega dne se boste zrušili. Ne smete pretiravati. V uporabi svojih moči morate ravnati po pameti. Mož, pravi p. Crotti, se mi je zasmel hudomušno kot kak nagajiv paglavček.

AM: Veste, gospod Majcen, eno bi rad: da bi se zrušil in umrl v operacijski sobi, pri operaciji. Hočem delati do konca, in ne bi rad, da bi bil na stara leta komu v napoto. Misel na to me vedno griže.

Pa še o veri sva se pogovarjala. Veste, je dejal, nekoč je tam v Čaotungu tisti dr. Trang operiral, začela je teči kri in ni vedel, kako bi jo ustavil. Šel je k Lurški Materi božji in prebiral rožni venec, da bi ustavil kri. Jaz take vere nimam. Najprej grem in naredim, kar morem, da ustavim kri. Napravim vse, kar mi zdravniška veda in praksa narekuje, potem pa prepustim Bogu, da on ozdravi, nato pa še rožne vence zmolim. Jih vidite, koliko jih imam

tam na kljuki, molkov? Sestra Rozana, pravi, gre večkrat v perišnico, da poišče njegov molek med perilom, ki ga je dal prat. Veste, sem mu dejal, pravite, da nimate vere in da niste nikak pobožnjak. Jaz pa bi rekel, da imate pristno vero, ta božji dar, ki vam ga je Bog naklonil, in ne samo teološko, apologetično in ne vem kakšno vero bogoslovnih učenjakov.

Po mojem je potrebno dvoje, kot nas je učil don Bosko in še kak drug velik svetnik, kakor tudi drugi vatikanski zbor. Vi imate zdravniško asketiko: Boga gledate v človekovem zdravniškem prizadevanju. Mislim, da ima prav francoski Zborni misal, ko na strani 178 navaja besede, ki so vklesane na podstavku spomenika v čast slavnega kirurga A. Paré-ja (150-1590) v Lavalu: »Jaz sem se mujal, Bog pa je ozdravil.«

Torej aktiven in obenem kontemplativen, horizontalen z ljudmi in hkrati vertikalni z Bogom, v smislu mašnega izreka: po Njem, z Njim in v Njem...

(Drugič naprej)

EDINSTVENI PRAZNIK

Na svetu imamo nešteto ver. Vse imajo nekaj skupnega, vse priznavajo neko božanstvo, od katerega sta odvisna svet in človek, vse uče neka življenjska pravila, po katerih naj bi se človek ravnal, da bi dosegel srečo na tem in na onem svetu. Krščanstvo je edinstveno v svojem nauku in svoji veri v vstajenje mrtvih, edinstveno tudi v svojem nauku o vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih.

Na zemlji ni bilo in ni vere razen krščanske, ki bi učila kot zgodovinsko dejstvo, da je vsaj en človek vstal od mrtvih k novemu življenju. Nauk v vstajenje Jezusa Kristusa je vogelni kamen vsega krščanstva, zato apostol Pavel pravilno poudarja: »Če Kristus ni vstal, je prazna naša vera!«

Skoro dva tisoč let oznanja krščanstvo to svojo temeljno resnico in brezpogojno zahteva od svojih vernikov, da verujejo v to, da je Jezus Kristus, Sin božji, sam Bog, umrl na križu, a da je potem tretji dan, na veliko nedeljo, iz lastne moči vstal od mrtvih v novo življenje, kar je v popolnem nasprotju z vsemi naravnimi zakoni, katerim smo v tem življenju podvrženi vsi ljudje.

Kristusovo vstajenje od mrtvih ni legenda, ni pravljica in ne sad človeške domišljije, marveč je zgodovinsko dejstvo, tako jasno dokazano, kakor malo kak drug zgodovinski dogodek.

ZGODOVINSKO DEJSTVO

Vstajenje Jezusa Kristusa spada v zgodovinsko dobo, v kateri lahko zasledujemo večino dogodkov na podlagi pisanih virov, popolnoma zanesljivih prič, dobo, o katere zgodovini pričajo celo kamni. O tem dogodku nam zanesljivo pričajo apostoli, vsa prva krščanska Cerkev, vse krščanstvo, vsa zgodovina, ne le cerkvena, marveč tudi svetna.

Tudi sovražniki Kristusovi si tega niso upali tajiti. Veliki duhovniki v Jeruzalemu so sicer skušali prikriti dejstvo Jezusovega vstajenja od mrtvih, podkupili so vojake, ki so stražili njegov grob in bili priče dogodkov ob vstajenju. Dali so jim navodila, naj se pred Pilatom izgovarjajo, da so spali in da so med njihovim spanjem prišli Jezusovi učenci in ukradli njegovo truplo iz groba. Toda pred apostoli si tega veliki duhovniki niso upali trditi.

Bilo je na binkošno nedeljo po prihodu Sv. Duha, ko je prvak apostolov sv. Peter stopil iz hiše in nagovoril množico: »Tega — Jezusa Nazareškega —, ki ga je Bog sprical z močmi in s čudeži sredi med vami kot Sina božjega, ki ste ga po rokah krivčnikov na križ pribili in umorili, je Bog obudil, čemur smo mi vsi priče.« Niti eden se ni dvignil, da bi ugovarjal Petrovim besedam, saj je lahko vsakdo na lastne oči videl prazen grob Jezusov.

Ko je kmalu nato Peter ozdravil hromega človeka pred jeruzalemskim templjem, so ga skupno z apostolom Janezom postavili pred veliki zbor, neke vrste judovski parlament. Tu je Peter govoril poglavarjem naroda in velikim duhovnikom, da je bil hromi človek ozdravljen v imenu Jezusa Kristusa, »ki ste ga vi križali, ki ga je pa Bog obudil od mrtvih«. Nihče izmed članov velikega zbora si ni upal ugovarjati Petrovi trditvi, da je Jezus Nazareški res vstal od mrtvih. Vstajenje je bilo preočito. Peter je govoril odločno, da priča prazni grob, da pričajo vojaki, ki so ga stražili, da pričajo apostoli, ki so Jezusa videli, z njim govorili, se ga dotikali, z njim jedli, da je resnično vstal od mrtvih.

SADOVI NASE VERE V VSTAJENJE

Vera v vstajenje je nekaj edinstvenega, nobena druga vera nima kaj podobnega v svojih naukih. Edinstven je tudi sad te vere v vstajenje.

Na podlagi Jezusovega vstajenja vsi verni kristjani verujemo, da bomo tudi mi enkrat vstali od

Galilejska pokrajina z jezerom, ki je bila našemu Učeniku tako draga in jo je tolikokrat prehodil, oznanjajoč veselo vest o božjem kraljestvu

mrtvih, kakor je Kristus vstal, Kristusovo vstajenje je poročstvo tudi za naše vstajenje. Če bomo z njim živeli, z njim umrli, bomo tudi z njim enkrat vstali k novemu življenju.

Ta vera v vstajenje in večno življenje nam je temelj verskega in нравnega življenja, a tudi trdna podlaga vselega upanja, da bomo enkrat vstali s Kristusom. V trpljenju nam daje ta vera moč, ob izgubi dragih svojcev pa veliko tolažbo, da se bomo nekoč sešli

in videli v večnosti.

Vera v vstajenje Jezusa Kristusa rodi zaupanje v zmago Kristusa in njegove Cerkev na zemlji. Kakor je Kristus trpel na veliki petek in je v trpljenju in smrti zmagal pekel, smrt in greh ter je nato na veliko nedeljo kot Zmagovalec vstal iz groba, tako tudi njegovo mistično telo, njegova Cerkev trpi, umira na zemlji, a tudi zmaguje. Vsa njena zgodovina o tem neprestano priča. In to nam zadostuje.

M. S.

Štirideset let v misijonih

Ze štirideset let živim kot misijonarka daleč od domovine. Najprej Kitajska, potem Japonska in sedaj Formoza. Prvo klic misijonskega poklica sem začutila v Tomaju, ko sem bilo gojenka v zavodu šolskih sester. Božji klic me je nato vodil v noviciat sester kanosijank v Milan.

Tam sem enaindvajsetletna 2. septembra 1936 napravila svoje prve obljube, naslednji dan pa že odpotovala na Kitajsko. Tri mesece je takrat trajala pot, najprej po morju, nato po rekah. Vkrcala sem se na tržaško ladjo »Conte Rosso«, ki je odplula iz Genova. Skupno nas je bilo 56 misijonarjev in misijonark, res izredno število. Spotoma se je število manjšalo, kajti v vsakem pristanišču je kdo iz naše misijonske skupine odšel. Nazadnje sem ostala sama z eno sestro. V Sanghaju sem se izkrcala, toda pot do Severne Kitajske je bila še dolga.

Najprej smo se vozili tri dni po Veliki reki z ladjo, nato s tovornjakom, nazadnje so me po hribih nosili z nosilnico. Naš spremljevalec, dober katoličan, ki nam ga je škof postal naproti, ni znal besede angleščine, me pa nič kitajščine, toda njegova prijaznost je znala vse to premostiti. Dva meseca smo bili na poti. Ustavljali smo se na misijonskih postajah, kjer pa teh ni bilo, v vojaških oporiščih. Malo debelo so nas gledali vojaki, vendar se je kak prostor za prenočevanje vedno dobil.

30. oktobra sem se srečala v provinci Honan z rodnim bratom Albinom, ki je leto prej prišel na Kitajsko. Lahko si predstavljate, kako prirčno je bilo to snidenje v daljni deželi. Bila sem pri njegovi maši in iz njegovih rok prejela sv. obhajilo. Težko je bilo slovo naslednji dan, a pot je bila še dolga. Sedla sem v nosilnico, ki sta jo nosila dva moža. Cena je bila odvisna od teže osebe. Če je ta lahka,

med nošnjo prepevajo, če pa je oseba težka, zabavljajo in godrnjajo.

30. novembra smo dospeli do cilja, v Shensi. Škof, sestre in domači kristjani so nas radostno sprejeli. Po vseh oknih so bile rdeče lučke, kajti električne razsvetljave tedaj še ni bilo.

Z veliko vneto sem se oprijela učenja kitajščine. Po treh mesecih sem že bila učiteljica v prvem razredu. Seveda sem se obnavljala in imela pomisleke, toda prednica je bila odločna: »Pokorščina dela čudeže,« je dejala in res je šlo. Mladi Kitajčki so me hitro vzljubili. Učila sem jih petje in risanje, v srednjih šolah pa je bila zelo pomembna angleščina.

Zaradi vojne so nas leta 1944 vse bele misijonarje zbrali v hribih na enem kraju. Dobri kmetje so nas imeli zelo radi in zalagali z vsem potrebnim. Pa so prišli rdeči »osvoboditelji« in nas izgnali. Bilo je to leta 1952.

Zatekle smo se na Japonsko. Tam sem ostala 15 let. Spet se je bilo treba učiti jezika. Japonščina je lepa, a precej težka. Dve leti sem jo študirala. Veliko besed si je zelo podobnih, a v pomenu je precejšnja razlika. To je smeha, ko se pomotiš in rečeš npr.: »Ribe cvetijo, češnje plavajo«, ali »prodajam otroke« namesto »sadje« ali »grem se poročiti« namesto »grem k spovedi«.

Pa je prišel čas, ko so me predstojniki vprašali: »Hočeš iti na Formozo?« Odgovorila sem z »da«. In tako delujem sedaj spet med Kitajci. Štirideset let me že spremlja misijonski križ. Rada ga imam in vsak dan se spominjam besed, ko so mi ga nadeli: »Sprejmi, hči, ta misijonski križ! Jezus naj bo tvoj edini prijatelj in edina tolažba v življenju in smrti.«

s. Anica Miklavčič

Misijonarka Anica Miklavčič med svojimi gojenkami na Formozi

Jokajoče žene

Jeruzalemski romarji, ki prehodijo Jezusov križev pot od palače Poncija Pilata do Kalvarije, se vedno ustavijo tudi ob postaji, ki je posvečena spominu dobrih žena, ki so nad Jezusom jokale. Ta postaja je ob ulici, ki je vedno zelo živahna zaradi množice Jeruzalemčanov, povečini Arabcev, ki hitijo po svojih poslih in kupčijah. Nimajo časa, da bi se ustavili s pobožnimi ženami, ali pa o njih nič ne vedo, ker niso kristjani.

Tako je tudi danes s premnogimi izmed nas: nimamo časa, da bi se ustavili ob premišljevanju Jezusovega trpljenja ali pa o njem že malo ali nič ne vemo. In vendar poroča sv. Luka: »Šla pa je za njim velika množica ljudstva, tudi žene, ki so žalovale in jokale nad njim. Jezus se je obrnil k njim in jim rekel: "Hčere Jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad vašimi otroki! Zakaj, glejte, prišli bodo dnevi, ob katerih poreko: Blagor nerodovitnim in telesom, ki niso rodila in prsim, ki niso dojile! Takrat bodo goram začeli govoriti: Padite na nas! in gričem: Pokrijte nas! Zakaj če z zelenim lesom tako delajo, kaj se bo zgodilo s suhim?"«

KRISTUSOV ODNOS DO ŽENA

Toda kdo so bile te žene? Evangelist tega ne pojasni, smemo pa sklepati, da so bile Jezusove učenke in prijateljice, žene, ki so ga pogosto poslušale, ko je govoril v templju. Katera med njimi je morda bila navzoča, ko je oprostil prešušnico, ki so jo farizeji pripeljali k Jezusu, da bi jo obsodil. Pa je ni.

Poslušale so ga in videle, kako je drugače ravnal z ženami kot drugi moški tistega časa; ni jih preziral, ni jih odklanjal, rad je stopil v hišo tudi k njim. V Kafarnaumu v hišo Petrove tašče, v Betaniji v hišo Marte in Marije. Zadnje večerje je najbrž imel v hiši Markove matere. Ni jim ostalo nepoznano njegovo srečanje s Samarijanko v Sihemu in še toliko drugih srečanj, saj evangelisti ne poročajo vsega.

Tudi v tem oziru bi lahko ponovili: »Nihče ni še tako postopal z ženami kot Jezus iz Nazareta.« Če na vse to pomislimo, ali se bomo čudili, da so za Jezusom jokale, ko so videle, da ga peljejo v smrt?

Jezus njihovega sočutja ne odklanja, čeprav bi ga kot Jud skoro moral. Pri tem je namreč značilno opomniti, da je ta prizor z ženami ohranil samo evangelist Luka, ostali trije evangelisti so ga izpustili, akoravno npr. vsi štirje omenjajo Simona iz Cirene. Zakaj tako? Morda zato, ker je Luka napisal svoj evangelij za kristjane v Grčiji in v Rimu, ostali trije pa predvsem za kristjane iz judovstva. Bivšim judom ni kazalo poudarjati Jezusove naklonjenosti do žena, Luka, ki je kot Grk bolj liberalen, se pa tega ni bal.

Druga značilnost je Jezusov pogled naprej. Ko ne odklanja sočutja dobrih žena, jih opozarja na prihodnost: »Sin človekov bo sicer trpel in umrl, kakor je napisano, toda gorje vsem tistim, ki so to zakrivilo.« Zato slovenska pesem pravi: »Usmiljene žene, ne jokajte zame, le zase in svoj rod točite zdaj solze.« Jezusa ni skrb zame, ampak za tiste, ki bo nanje prišla kazen božje pravice. Pri tem morejo to kazen omiliti ravno žene s svojimi molitvami in svojimi solzami.

Ali ni s tem nakazano tudi nam vsem, kaj lahko storimo v današnjem svetu? Sv. oče Pavel VI. in z njim vsi pametni so zelo zaskrbljeni sprčo sedanjega stanja na svetu, ko človeštvo na celi črti prestopa vse božje zapovedi; prav nobena ni več sveta. Ne samo, da se jih ne držijo; pri tem mislijo celo, da ravnajo prav in svoja zla dejanja opravičujejo, kot da so dobra.

PREZIR DO PRVIH TREH ZAPOVEDI

Poglejmo napr., kako je s prvimi tremi zapovedmi. Če so se v preteklosti ljudje borili, prepirali in tudi ubijali ob vprašanju, katera vera je prava, kateri Bog je resničen Bog, hočejo danes enostavno slehernega Boga izriniti iz človeških src. Zanimivo je, da pri tem trdijo, da delajo to iz skrbi za človeka.

Tako srečamo ljudi, ki delajo to v imenu znanosti, kakor da bi znanost mogla kaj vedeti o transcendentnem in nematerialnem Bogu in kaj ugotoviti, kako je s človekom, ko ga za znanost ni več. Trdijo namreč, da ni znanstveno verovati v Boga in posmrtno življenje.

Mnogi v tako znanost ne verujejo in ji zato ne zaupajo; ša naprej hočejo ostati pri veri v tistega, ki je rekel Nikodemu: »Kar vemo, govorimo, in kar smo videli, spričujemo.« Tedaj se taki »znanstveniki« zatečejo k metodam sirskega kralja Antioha. O njem priča zgodovina, da je sta-

rega Eleazarja hotel prepričati, naj je svinjsko meso. Ker starec tega ni hotel, ga je ukazal mučiti, da bi ga tako prisilil jesti svinjsko meso.

Podobno je danes v številnih državah, kjer so znanstvenim materializem sprejeli kot dogmo in novo vero. Državljanje prepričujejo na sto načinov, da sprejmejo ta državni življenjski nazor. Ker mnogi tega nečejo, se oblast zateka k raznim oblikam prisile podobno kot kralj Antioh. V tem oziru ti sodobni apostoli znanstvenega materializma res niso prišli nič dalje od kralja Antioha izpred 2200 let.

Številnim se taka prisila zdi nekaj preživetega, zato jo odklanjajo. Ne odklanjajo pa svoje fiksne ideje, da je treba človeka osvoboditi od Boga, češ da je vera neke vrste suženjstvo.

Pred kratkim sem v nekem slovenskem časopisu bral naslednje modrovanje: »Bistvo našega odnosa do religije je boj za svobodno, neodtujeno socialistično osebnost in za takšne družbene odnose, ki bodo odpravili družbene vire kakršne koli odtujitve, se pravi tudi tiste na podlagi religije. Torej bi lahko rekli, da je premagovanje religije sestavni del marksističnega pogleda na svet. Z drugimi besedami, tisto, kar delamo v razvoju socialistične samoupravne družbe, je dejansko premagovanje odtujajočih okoliščin človekove družbene eksistence in realna zgodovinska nagacija religije kot oblike odtujitve« (Delo 25. 12. 1976).

Za bralce, ki niso doma v takem zavitem izražanju marksistov, povemo preprosto, da je za marksiste religija, to je vera v katerega koli Boga, največja ovira za človekovo svobodo in rast v polno osebnost. Zaradi tega ni dovolj, da osvobodimo človeka od suženjstva kapitala, osvo-

★

MARJAN JAKOPIČ

Veliki petek

Raglje spet so zajokale, ure v hiši so obstale, sonce sije žalostno.

Žene k tlom so se sklonile, da bi svojo žalost skrile, v črne rute plakajo.

Glej, Boga so nam ubili, z grehi ga na križ pribili. Zdaj je vse dopolnjeno...

Narod moj pod križem moli, njega si za kralja voli... Umreti mu je usojeno?

★

boditi ga je treba tudi od suženjstva religiji, to je Bogu. Sele potem bo človek v resnici svoboden in srečen.

Stari svetopisemski modrec je rekel: »Nič novega ni pod soncem.« Tudi modrovanje omenjenih modernih filozofov ni v svojem bistvu nič novega. V evangeliju najdemo podoben primer.

Poroča evangelist Janez: »Veliki duhovniki in farizeji so sklicali zbor in so govorili: "Kaj naj počnemo? Kajti ta človek, namreč Kristus, dela veliko čudežev. Če ga tako pustimo, bodo vsi verovali vanj in prišli bodo Rimljanji ter pokončali naš kraj in naš narod." Eden izmed njih, Kajfa, jim je rekel: "Vi nič ne veste in ne pomislite, da je za vas bolje, da eden umrje za ljudstvo in ne propade ves narod." Od tega dne je bilo med njimi sklenjeno, da ga usmrtijo« (Jan 11).

Tudi farizeji so torej menili, da naredijo uslugo narodu, če Kristusa umorijo. Toda vemo, da je Kristus tretji dan od mrtvih vstal. Dejstvo je, da Boga ni mogoče umoriti. Pa tudi sovražniki ni treba gledati v njem. V prvih večernicah Gospodovega razglasenja najdemo sledečo globoko misel: »Ti, kralj Herod, kaj trepetas? Zakaj se bojiš Kristusa? Ne bo ti svetne krone vzel, ki kraljestvo božje daje nam.«

K. HUMAR

■ Sv. oče Pavel VI. se je z 21 kardinali udeležil blagoslova palm in oljk na cvetno nedeljo v baziliki sv. Petra. V homiliji je med drugim dejal: »Spomin na evangeljski dogodek (Jezusov slovesni vstop v Jeruzalem) nam zastavlja aktualno vprašanje: Priznavamo Kristusa za svojega vodnika? Se bojimo? Mnogi so odsotni. Zakaj? Kaj bo z njimi? Boječi so, oportunisti; nočejo se kot kristjani izpostaviti nevarnostim življenja. Vseč jim je užitek, življenje brez idealov, višjih misli, zapravljanje časa. In vi, mladi ljudje, ste zares nosilci oljke miru in pravičnosti? Vedite, Kristus je z vami, ne bojte se!«

Praznična voščila za veliko noč izrekajo:

Kmečka banka

GORICA - ul. Morelli, 14 - Tel. 2206

vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, vezane in proste hranilne vloge, posojila, vnovčenje in diskontiranje trgovskih menic, posli z inozemstvom, nakup tuje valute, plačevanje davkov in tako dalje)

PRODAJALNA POHIŠTVA

Korsič

Serijsko pohištvo - Pohištvo po meri
Preureditve - Posebni popusti

TRST - ul. S. Cilino, 38 (pri cerkvi sv. Ivana)

Tel. 54390

La Casalinga

Velika izbira gospodinjskih predmetov in poročnih daril

GORICA - Trg Vittoria, 54

Tel. 83216

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA ITD.

Leopoli Radislav

GORICA - ul. Brigata Pavia, 46

Tel. 2941

Supermarket BERTOLINI & C.

MOSSA

Ul. Isonzo, 19

Tel. 80394

VELIKA IZBIRA MESA, MESNIH IZDELKOV, PERUTNINE,
DIVJAČINE IN RIB NA DROBNO IN NA DEBELO

Cene ugodne - Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od
8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure

Obiščite nas in odhajali boste zadovoljni!

TRGOVINA

«AGRARIA»

(Pri Darkotu)

GORICA - ul. Carducci, 45

Tel. 81900

TRGOVINA ČEVLJEV

AND. ČOTAR

GORICA - ul. Rastello, 72

Tel. 83667

OBDELAVA STEKLA

Anton Koren

GORICA

Podružnica:
Corso Italia, 42

Glavna trgovina:
ul. Carducci, 6 - Tel. 2234

TVRDKA

Venceslav Klanjšček

Velika izbira gospodinjskih strojev, televizorjev,
lestencev — vse po ugodnih cenah, za olepšavo
doma in prijetno počutje v domačem krogu.

GORICA - ul. Duca d'Aosta, 35

Tel. 2258

ČER - IMPEX

Splošni import-export

IGOR ČERNIC

GORICA - ul. Vittorio Veneto, 49

Tel. 82159

S TRŽAŠKEGA

† Anton Gulič

V ponedeljek 4. aprila so v Trstu pospremili na zadnji poti gostilničarja Antona Guliča. Toni so dobro poznali tisti Slovenci, ki so se v prvih povojnih letih zatekli v svobodni Trst. Takrat je bil pokojni Toni za kuharja pri zavezniški vojaški upravi in je marsikomu pomagal. Bil je namreč izredno dober in blag. Našel je vedno dobro besedo in, če je bilo treba, je v svoji gostilni v ulici Zanetti tudi rad vrgel zrezek na žerjavico. Bil je aktiven v katoliških organizacijah že pred vojno. Bil je tudi vseskozi dober kristjan. V njegovih gostilni je bil na vidnem mestu »Katoliški glas«, na katerega je bil naročen. Pokopali so ga v Kobdilju na Krasu. - r

Rojan

Marko nas je zapustil. V Marijin dom je ob sobotah prihajal fantek z očetom in nekaj let starejšim bratcem. Lep okrogel obrazek so mu obkrožali temni lasje. Navdušeno je igral »calciobalilla« in bil srečen, kadar je premagal očeta in napravil zadetek.

Pred dvema letoma pa smo zvedeli: Marko je bolan. Zdravniki so našli znake neozdravljive bolezni. Marko je še prihajal v Marijin dom, še se je igral, a polagoma je slabel. Zanj se je začel križ trpljenja. Vsi, ki smo ga poznali, smo upali, da bo njegov mladi organizem premagal neizprosno bolezen. Bratec je zanj poromal na grob bl. p. Leopolda, organizirali smo molitvene devetdnevne. Božja volja pa je bila drugačna. Bolezen je napredovala.

Ob nedeljah je poslušal v svoji postelji mašo po radiu, bratcu Davidu pa, ki je strežnik, je naročal: »Moli na glas, da te bom slišal!« In David je skrbno izpolnjeval naročilo in molil z duhovnikom na glas. Končno je zmagala bolezen.

1. aprila pri pogrebu je Marko spoznal, koliko prijateljev je imel, ne da bi vedel. Toliko otrok in odraslih je prihitelo skupaj. Ves je bil zagrnjen z belim cvetjem. Na pokopališču so pogrebci nežno položili njegovo krsto v zemljo in jo po končanih molitvah obložili in pokrili s cvetjem. Imel sem vtis, da so skušali posnemati mamo, ko polaga otroka k počitku.

V luči vere sodim, da so dobili rojanski otroci priprošnjika in varuha pri Gospodu in to je zares neprecenljiv dar. Marko, ostani vedno z nami! Jezusa prosim, naj potolaži tvojo mamico in očka ter bratca, ki bi te tako radi imeli v svoji sredi — pa saj boš vedno pri njih! Stanko Zorko

OBVESTILA

Društvo slov. izobražencev v Trstu sporoča, da bo prihodnji sestanek v ponedeljek 18. aprila ob 20.15, ko bo na sporedu podelitev nagrade »Vstajenje«. Na veliko-nočni ponedeljek sestanek odpade.

Izšla je nova številka Zaliva. Revijo dobite v vseh naših knjigarnah.

V zbirki »Knjižice« (Ljubljana-Rakovnik) je izšla nova številka pod naslovom »V pričakovanju otroka«. Spisal dr. Valter Dermota. Knjižica je na voljo pri Fortunatu v Trstu in v Katol. knjigarni v Gorici.

Šport

Libertas Sacile - Olympia 1 : 3
(15 : 9, 4 : 15, 4 : 15, 5 : 15)

Z izrednim podvigom je goriška Olympia odpravila v soboto Libertas iz Sacila na njegovem igrišču. Slovenski odbojkarji so iztržili ta pomemben uspeh kljub nenaklonjenosti številnega občinstva in pristanskemu sojenju. Domača ekipa se je pojavila na igrišču v popolni postavi in trdno odločena, da ob podpori bučnega navijanja pospravi obe točki. Tudi Libertas je namreč v obeh predhodnih nastopih slavil zmago, odtod tudi samozavest njegovih igralcev. Naj omenimo, da razpolaga sacilsko moštvo z vrsto visokih igralcev in da je njegovo najboljšo orožje napad.

Prvi set je videl začetno vodstvo naših odbojkarjev (7 : 2), kar je tudi iznenadilo tako gledalce kot nasprotnike. Pri tem se je Olympia nekoliko razkoncentrirala in zagrešila vrsto napak pri servisih in podajah. Italijansko moštvo je to takoj izrabilo in si osvojilo set. Spočetka bolj previdna publika je kmalu postala glasna in slišali smo že klasične žaljivke kot ščavi, Turki, Moskovčani... in to tudi s strani nekaterih igralcev onkraj mreže. Izzivanje pa je samo okrepilo tisto voljo po uspehu, s katero je Olympia tudi pripotovala v Sacile in ki je bila trenutno v dvomu predvsem zaradi nenavajenosti na telovadnico. Da je takim »športnikom« treba posvetiti, je bilo vsakomur jasno. Sledili so trije seti zagrizene igre, v kateri je bila konstanta ena sama: z dejstvi izničiti nasprotnikovo bahavost. Ekipa je začela delovati kot homogena celota. Servisi, blok, odlična obramba na tleh ter izredna gibljivost plavih odbojkarjev so zatirale vse akcije Libertasa že v prvi polovici. Kot poslednja neznanka turnirja ostaja še tržaški Rozzol. S tem bo neposredni spopad v Gorici v soboto po veliki noči.

Za Olympijo so igrali: Malič, Kuštrin, Antonič, Cotič S., Černic, Lavrenčič, Soban, Tommasi. Z zlomom Libertasa v samem Sacilu je goriška šestorka potrdila trenutek odlične forme. Kot poslednja neznanka turnirja ostaja še tržaški Rozzol. S tem bo neposredni spopad v Gorici v soboto po veliki noči.

Za lačne po svetu: Slava Brandolin, Opčine, 25.000; N. N., Rupa, 5.000 lir.

Za misijon p. Kosa v Tokiu: Slava Brandolin 20.000 lir.

Za misljone: N. N., Zgonik, 5.000; Podgornik, Trst, 10.000 lir.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: Felička Humar 5.000; tržaška družbenica 10.000; Valentin Jelinčič, Kanada, poleg prejete naročnine za sklad 8.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: J. K. 10.000; N. N. v čast p. Leopoldu 10.000; F. Gruden v spomin sester M. Chiozzi in Jožefe Karlin 10.000 lir.

Za zbor »Mirko Fileja«: N. N. iz Rupe v spomin Pepce Kogoj 10.000 lir.

Za Alojzijeve: N. N. 10.000 lir.

Za goriške skavte: David in Ivan v spomin Franca Antoniča, moža njune učiteljice v otroškem vrstu 10.000 lir.

Za cerkev v Rupi: N. N. prijatelj iz Gorice v spomin Pepce Kogoj 5.000 lir.

Za zbor Rupa-Peč: N. N. prijatelj iz Gorice v spomin Pepce Kogoj 5.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Pepka Hrovatin za zastavo sv. Jerneja 10.000; Avrelia Ferluga v spomin moža Josipa 5.000; družina Tassan 10.000; Marija Hollstein 10.000; Bernarda Simič v spomin moža Mariota 10.000; Sonja Mljac v spomin mame ob prvi obletnici smrti 10.000; razni 13.000 lir.

Za cerkev na Banah: Piero Bellafontana ob krstu Maurizia 10.000 lir.

Za novi dom Skupnost-družina Opčine: J. K. iz Gabrova v spomin pok. Marije Furlan 3.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Gabriela Zavadlav v spomin malega Marka Populin 2.000 lir.

Za cerkev na Konkodelu: Antonija Malič v spomin pok. Andreja Markon 3.000 lir.

Za Sv. goro: M. P. 50.000 lir.

Za žrtve potresa: Colnar in Burgar po 10 dolarjev.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 12.45, 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 10. do 16. aprila 1977

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 11.05 »Mladinski oder: »Višarski zvonovi«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.15 Slov. ljudske pesmi. 14.05 Operete. 14.35 Lahka glasba. 15.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.30 Tjajdan. 9.30 Obletnica tedna. 9.40 Koncert. 11.05 Mladinski oder: »Višarski zvonovi«. 13.15 Kulturna beležnica. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 15.30 Klasični album. 17.30 »Mutasti muzikanti«. Burka. 18.15 Zborovska glasba.

Torek: 8.05 Tjajdan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beležnica. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 14.30 Glasbeni vestnik. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Slovenski glasbeni mojstri. 17.30 Glasba. 18.05 Pravorečje. 18.15 Slovenski zbori.

Sreda: 8.05 Tjajdan. 9.30 Rojstna hiša naših velmož. 9.40 Koncert. 11.40 Šolska oddaja. 12.50 Občina Dolina: Urbanistični problemi. 13.15 Kulturna beležnica. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 14.40 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni solisti. 18.05 »Snubače«. Burka.

Četrtek: 8.05 Tjajdan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 11.40 Šolska oddaja. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Koncert pianista J. Lovšeta. 18.05 Ruska revolucionarna misel v 19. stol. 18.20 Pevska revija »Seghizzi« v Gorici.

Petek: 8.05 Tjajdan. 9.30 Zenska imena. 9.40 Koncert. 11.00 Šolske oddaje. 13.15 Kulturna beležnica. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni skladatelji. 18.05 Kulturni dogodki v deželi. 18.25 Domači zvoki.

Sobota: 8.05 Tjajdan. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beležnica. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 15.35 Poslušajmo spet. 18.05 »Thank you, mister Vorini«. Kriminalka. 18.45 Vera in naš čas.

ZAHVALA

Ob spokojni smrti in pogrebu naše nepozabne mame in none

PEPCE KOGOJ

se topla zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam pomagali ter molili za pokojno ter vsem darovalcem cvetja. Posebna zahvala naj gre domačemu g. župniku in zboru, ki je s pesmijo spremil k večnemu počitku nekdanjo zvesto pevko.

Hči Jožica, sin Miljan, Romana in Marija z družinami

Rupa, 6. aprila 1977

Vsem, ki doživljajo vstajenje Boga - Človeka in stvarstva, voščijo:

TRGOVINA ČEVLJEV

ALPINA

GORICA, - Corso Verdi, 78

Tel. 2517

POTUJETE V RIM? DOBRODOSLI!

HOTEL

BLED

Ul. S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA - Tel. (06) 777102

Udobne sobe - Parkirišče - Restavracija - Slovensko osebje

SUPERMARKET OBUTVE

Košič Benedikt

Največja izbira čevljev za vse prilike in čase

GORICA - ul. Rastello, 5-7

Tel. 5162

PEKARNA - SLAŠČICARNA

VIATORI

Vse, kar potrebujete za vsakdanjo oskrbo in vse, kar si želite ob raznih pogostitvah ter svečanostih družinskega in društvenega značaja, dobite v največji izbiri v naših goriških prodajalnah.

GORICA

Tel. 2645

URARNA IN ZLATARNA

Vizintin Ani in Marjan

GORICA, - ul. Monache, 9

GOSTILNA

DEVETAK

VRH SV. MIHAELA, 48

Tel. 882005

In spet se je prebudila zemlja ter se praznično odela. (Foto D. Cotar)

TVRDKA

TERPIN

IMPORT - EXPORT

KMETIJSKI STROJI, PRIKLJUČKI, NADOMESTNI DELI

GORICA - ul. Duca d'Aosta, 42

Tel. 32321

GOSTILNA

Vid Primožič

(Pri Pavlinu)

GORICA - Drevored XX. septembra, 138

Tel. 82117

DROGERIJA

VIDA

GORICA - ul. Seminario, 10 - Tel. 2887

TVRDKA

FLORIЈAN VETRIH

Olja za kurjavo in tekoča goriva za centralno kurjavo

GORICA - ul. Lantieri, 5 - Tel. 2527

MOŠA - ul. Isonzo, 9/b - Tel. 80160

GOSTILNA

Pri MIROTU

SOVODNJE OB SOČI
Tel. 88017

TRGOVINA JESTVIN

Pri Dušanu

SOVODNJE OB SOČI, 48
Tel. 88060

Elia Čuk

Kolesa, motorna kolesa, radijski sprejemniki, šivalni stroji, pritiskline

GORICA

Trg Cavour, 9

Tel. 83536

Klobučarna LEBAN

Velika izbira moških in otroških klobukov znamke »Barbisio« in »Panizza« ter čepice in dežnikov

GORICA

Ul. Rastello, 54

Tel. 83907

GOSTILNA

„RUBIJSKI GRAD“

(Pri Brunotu)

SOVODNJE OB SOČI

Tel. 882034

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 — VPLAČANIH LIR 300.000.000

UPRAVLJANA SREDSTVA PREKO 10 MILIJARD LIR

pozdravlja ob letošnjih velikonočnih praznikih vse rojake v zamejstvu, v domovini in zdomstvu ter jih vabi, da se z zaupanjem poslužujejo njenega poslovanja

Banka usposobljena za blagovno in devizno poslovanje s tujino, menjalnica, neprekinjena blagajna, varnostne skrinjice

Slovenci! Tržaška kreditna banka je vaš zavod, poslužujte se ga! Nudi vam zanesljivost v domačnosti, učinkovitost v poslovnosti!

TRST
Telegr.: Bankred

UL. FABIO FILZI št. 10
Tel. 61-446 - Telex: 46264

GOSTILNA

Podveršič

GORICA - ul. B. Pavia, 61

TRGOVINA OBUTVE IN TORBIC

«SHOES»

Joško Košič

Travnik - Piazza Vittoria, 33 - Tel. 2885